Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	**Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre**
Møtested:	, Vevelstad
Dato:	13.10.2022
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 27/22	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
ST 28/22	Referatsaker		
RS 9/22	LOMVIS - protokoll fra styremøte - 160622 - Grane		2021/5423
RS 10/22	LOMVIS - protokoll fra styremøte - 190822		2021/5423
RS 11/22	Informasjon om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven		2022/6235
ST 29/22	Delegerte saker		
DS 4/22	Dispensasjon - transport av varer og utstyr til hytte i Lomsdalen		2022/5478
DS 5/22	Søknad om dispensasjon - landingstillatelse for helikopter - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Eiterådal Nord- Viggo Andersen		2022/5504
DS 6/22	Søknad dispensasjon for motorferdsel ved Gåsvatn i Lomsdal-Visten nasjonalpark - Stian Berg		2022/4380
DS 7/22	Svar på søknad dispensasjon for uttransport av elg med helikopter - Lomsdal-Visten nasjonalpark og ATV i Sirijorda naturreservat - Eiterådal Sør - Torstein Dagsvik.		2022/4457
DS 8/22	Søknad om løyve til bruk av elgtrekk og helikopter i Skjørlegda - Lomsdal - Visten nasjonalpark Reidun Solberg Seim		2022/4074
DS 9/22	Dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark for bruk av helikopter til transport av felt elg fra Lomsdalen i Brønnøy		2022/5478
DS 10/22	Søknad om dispensasjon, helikopter - Lomsdal-Visten nasjonalpark, Laksmark, Mikael Bønå		2022/5830
DS 11/22	Vedtak - motorferdsel - Lomsdal-Visten og Sirijorda naturreservat - Elgvald Eiterådal sør		2022/5324
ST 30/22	Uttalelse til søknad om autorisasjon for etablering av besøkssenter for skog i Grane kommune		2022/6282
ST 31/22	Oppsummering av innspill til oppstartsmelding revisjon - forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder.		2021/7424
ST 32/22	Utvikling av samisk tema til innfallsport - Grane kommune		2015/1623
ST 33/22	Brudd på verneforskrift - bruk av ATV i Lislbørja i	X	2022/6180

	Lomsdal-Visten nasjonalpark		
ST 34/22	Brudd på verneforskrift - Bruk av drone i Lomsdal-Visten nasjonalpark - ***** *****	X	2022/6148
ST 35/22	Eventuelt		

ST 27/22 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
ST 28/22 Referatsaker

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Møteprotokoll

Utvalg: **Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre**
Møtested: , Strandli gård, Grane
Dato: 16.06.2022
Tidspunkt: 16:00 - 18:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Tor Stabbforsmo	Nestleder	
Berit Hundåla	Medlem	
Siv Aglen	Medlem	
Ken-Richard Hansen	Leder	
Per Anders Kappfjell	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Stig Tore Skogsholm	MEDL	
Gun Utsi	MEDL	

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer

Merknader:

17. juni 22 gjennomførte styret befaring på Vollen (ved Trofors) og Stavassdalen, hvor styret fikk informasjon om prosjekter som er ferdigstilte, under arbeid og som er planlagte. I tillegg til styret var også lokalt SNO, Helgeland Museum og Statskog med på befaringen.

Øvrige frammøtte:

Navn
Bjørnar Aarstrand

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 13/22	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
ST 14/22	Referatsaker		
RS 5/22	Protokoll fra styremøte 170322 - Mosjøen		2021/5423
RS 6/22	Protokoll fra styremøte 050522 - Digitalt		2021/5423
RS 7/22	Vedtak Søknad om dispensasjon til motorferdsel i forbindelse med filming av reindrift - Lomsdal - Visten nasjonalpark, Vefsn kommune Hi North		2022/2743
RS 8/22	Vedtak Søknad om dispensasjon for motorferdsel Sirijorda naturreservat - snøskuter - Relation04 Media		2022/2766
ST 15/22	Delegerte saker		
DS 3/22	Utviding av kjøretillatelse for snøskuter til Langvassbua for 2022 - Sørvassdalen		2013/4421
ST 16/22	Søknad om motorferdsel og forlenget frist for å frakte ned gammel seterbu fra Svenningskardet, Grane kommune		2021/3149
ST 17/22	Revisjon av skiltplan for Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark		2013/7287
ST 18/22	Delegering av myndighet - skadefellingsvedtak til Arbeidsutvalg		2014/4059
ST 19/22	Avtale - samarbeid med Trollfjell Geopark og Friluftsråd		2022/3440
ST 20/22	Eventuelt		

ST 13/22 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

Enstemmig vedtak.

Vedtak

Protokoll fra 17. mars 22 og 5. mai 22 ble godkjent.

ST 14/22 Referatsaker

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

I tillegg til referatsakene i sakskartet ble det orientert fra nasjonalparkforvalter om aktivitet siden siste møte:

- Tilbud om bekjempelse av uønskede (svartelistede) arter i verneområdene.
- Tilbud om marine kartlegginger i Innervisten marine verneområde.
- Befaring vedrørende gangbru Strauman.
- Møte vedrørende Børiøyra og tilrettelegging.
- Oppstartsmelding for revisjon av forvaltningsplan.
- Befaring med Fiskeridirektoratet ang blåskjelloppdrett i Lislbørja og Visten.
- Deltakelse "Parkforum Helgeland på tvers".
- Invitasjon til deltakelse på Vollen i Grane kommune.

Informasjon fra Grane kommune om næringsområdet på Vollen ved bygging av ny E6 forbi Trofors.

Vedtak

Referatsaker og informasjon ble tatt til orientering.

ST 15/22 Delegerte saker

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

Vedtak

Delegerte saker ble tatt til orientering

ST 16/22 Søknad om motorferdsel og forlenget frist for å frakte ned gammel seterbu fra Svenningskardet, Grane kommune

Forvalters tilrådning

Finn David Lund gis forlanget frist for dispensasjon fra verneforskriften for Lomsdal/Visten nasjonalpark Njaarken vaarjelimmiedajve til riving av eksisterende gjeterhytte Svenningskardet. Dispensasjosnen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 1.3, d. Fristen settes til 15 april 2023.
I tillegg gis søker dispensasjon fra samme forskrift for bruk av snøskuter til uttransport av eldre bygning som beskrevet jfr § 3, punkt 6.3, j.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Det gis tillatelse til 4 turer med snøskuter når forholdene er brukbare fram til 15 april 2023.
- Det benyttes samme transportrute som ved inntransport av saltslikkestein.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før snøskuteren kjører videre.
- Du skal ha med dispensasjonen på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332. SMS er tilstrekkelig.
- Evt. rent/uimpregnert trematerialе kan deponeres på stedet/brukes til ved.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon i forhold til motorferdsel fra Grane kommune. Det sendes kopi av vedtaket fra nasjonalparkstyret til Grane kommune.

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Finn David Lund gis forlanget frist for dispensasjon fra verneforskriften for Lomsdal/Visten nasjonalpark Njaarken vaarjelimmiedajve til riving av eksisterende gjeterhytte Svenningskardet. Dispensasjosnen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 1.3, d. Fristen settes til 15 april 2023.

I tillegg gis søker dispensasjon fra samme forskrift for bruk av snøskuter til uttransport av eldre bygning som beskrevet jfr § 3, punkt 6.3, j.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

Det gis tillatelse til 4 turer med snøskuter når forholdene er brukbare fram til 15 april 2023.

Det benyttes samme transportrute som ved inntransport av saltslikkestein.

Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før snøskuteren kjører videre.

Du skal ha med dispensasjonen på hver tur.

FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332. SMS er tilstrekkelig.

Evt. rent/uimpregnert trematerialе kan deponeres på stedet/brukes til ved.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon i forhold til motorferdsel fra Grane kommune. Det sendes kopi av vedtaket fra nasjonalparkstyret til Grane kommune.

ST 17/22 Revisjon av skiltplan for Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark

Forvalters tilrådning

Skilting fra E6 ved Strendene i Grane flyttes til Vollen (E6) ved Trofors når prosjektet er realisert.

Ny skiltplan blir som følger:

Nevernes (Brønnøy kommune)
- Skilting fra FV76 til Nevernes Havn.

Forvik (Vevelstad kommune)
- Skilting ved Kryss FV 17 Mosheim:
- Supplering av skilt til Forvik ved fergeleiet.

Sandvikbakken (Vefsn kommune)
- Skilting fra Mosjøen til Sandvikbakken i Eiterådal

Stavassdalen (Grane kommune)
- Skilting fraE6 Strendene til Stavassdal

Sarvejælla/Gåsvatnet (Grane kommune)
- Skilting fra E6 Tosenkrysset (Vasselva)

I tillegg er det ønske om en bedre og mer synlig skilting fra FV76 til parkeringen i Tosbotn, Brønnøy kommune.

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

Styret ønsker at det i tillegg til forvalters tilrådning kommer inn punkt om skilting fra Mosjøen skal gjøres ved Kippermoen med videre retningsskilt i kryss ved Øksendal. Retningsskilt ønskes ved Mosheim til Forvik . I tillegg er det ønske om å få inn en setning om at skilt til parkering i Tosbotn avklares med grunneier.
Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Skilting fra E6 ved Strendene i Grane flyttes til Vollen (E6) ved Trofors når prosjektet er realisert.

Ny skiltplan blir som følger:

Nevernes (Brønnøy kommune)

Skilting fra FV76 til Nevernes Havn.

Forvik (Vevelstad kommune)

Skilting ved Kryss FV 17 Mosheim:

Supplering av skilt til Forvik ved fergeleiet.

Sandvikbakken (Vefsn kommune)

Skilting fra Mosjøen ved Kippermoen med retningsskilt i ved Øksendal til Sandvikbakken i Eiterådalen

Stavassdalen (Grane kommune)

Skilting fraE6 Strendene til Stavassdal

Sarvejælla/Gåsvatnet (Grane kommune)

Skilting fra E6 Tosenkrysset (Vasselva)

I tillegg er det ønske om en bedre og mer synlig skilting fra FV76 til parkeringen i Tosbotn, Brønnøy kommune. Dette avklares med grunneier.

ST 18/22 Delegering av myndighet - skadefellingsvedtak til Arbeidsutvalg

Forvalters tilrådning

Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark delegerer myndighet til å treffe vedtak om skadefelling av rovdyr innenfor verneområdene til Arbeidsutvalget. Dette gjelder i saker der Statsforvalteren allerede har gitt slik dispensasjon.

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

Forvalters tilrådning enstemmig vedtatt.

Vedtak

Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark delegerer myndighet til å treffe vedtak om skadefelling av rovdyr innenfor verneområdene til Arbeidsutvalget. Dette gjelder i saker der Statsforvalteren allerede har gitt slik dispensasjon.

ST 19/22 Avtale - samarbeid med Trollfjell Geopark og Friluftsråd

Forvalters tilrådning

Avtale om samarbeid mellom Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Trollfjell Geopark og Friluftsråd tas til etterretning.

Avtalen signeres av styreleder.

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

Forvalters tilrådning enstemmig vedtatt.

Vedtak

Avtale om samarbeid mellom Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Trollfjell Geopark og Friluftsråd tas til etterretning.

Avtalen signeres av styreleder.

ST 20/22 Eventuelt

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 16.06.2022

Behandling

Styret løftet opp tidligere sak om tilrettelegging av sti og parkering fra Tverrådalen. Her er det ønske om å få til et møte med grunneier, Vefsn kommune, nasjonalparken og reinbeitedistriktet så raskt som mulig for å planlegge videre framdrift.
Felles forslag: Forvalter kontakter partene og finner en dato for møte og befaring så raskt som mulig.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Forvalter kontakter partene og finner en dato for møte og befaring så raskt som mulig.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Møteprotokoll

Utvalg: **Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre**
Møtested: Statsforvalteren i Nordland, Sjøgato i Mosjøen
Dato: 19.08.2022
Tidspunkt: 12:30 - 14:30

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Stig Tore Skogsholm	Medlem	
Ken-Richard Hansen	Leder	
Siv Aglen	Medlem	
Per Anders Kappfjell	Medlem	
Berit Hundåla	Medlem	
Tor Stabbforsmo	Nestleder	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Gun Utsi	MEDL	

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer

Merknader:

Representantene Stig Tore Skogsholm og Siv Aglen deltok digitalt på møtet via TEAMS.

Øvrige frammøtte:

Navn
Bjørnar Aarstrand

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 21/22	Sirijorda naturreservat - Pålegg om fjerning og dagbøter - Brakke på hjul		2021/6847
ST 22/22	Lomsdal-Visten nasjonalpark - pålegg om fjerning og tvangsgjennomføring - plankegamme.		2020/2935

ST 21/22 Sirijorda naturreservat - Pålegg om fjerning og dagbøter - Brakke på hjul

Forvalters tilrådning

1. Tiltakshaver, Berit Kristine Hætta pålegges å flytte ut brakke på hjul og tilhørende utstyr ut fra Sirijorda naturreservat, Vefsn kommune innen 15 september 2022. Vedtak om pålegg om retting er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens §69. Vedtaket innebærer at alt utstyr og spor etter brakka må være fjernet innen dette tidspunkt og tomten må være ryddiggjort. Pålegget om retting regnes som oppfylt når nasjonalparkstyret har mottatt skriftlig melding om at arbeidet er utført. Naturoppsynet vil bli bedt om å gjennomføre en befaring for å kontrollere at rettingen er gjennomført i henhold til pålegget.

2. Dersom pålegget over ikke er gjennomført innen 15. september 2022 løper en tvangsmulkt på NOK 500 pr dag, men ikke lengre enn fram til og med 15. november 2022. Vedtak om tvangsmulkt er gitt i medhold av naturmangfoldlovens §73.

3. Dersom brakke og utsyr ikke er fjernet innen 15. november 2022 vil det bli iverksatt tvangsgjennomføring, som innebærer forholdet rettes for tiltakshavers regning. Påløpt tvangsmulkt vil likevel måtte betales av tiltakshaver. Vedtak om tvangsgjennomføring er gitt i medhold av naturmangfoldlovens §71.

Vedtak om tvangsmulkt og pålegg om retting er enkeltvedtak og kan påklages av part eller en med rettslig klageinteresse i saken innen 3 uker etter mottakelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes skriftlig til Lomsdal – Visten nasjonalparkstyre, men stiles til Miljødirektoratet. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn tiltakshaver kan ha rettslig klageadgang.

I henhold til forvaltningsloven §§ 18-19 har du anledning til å gjøre deg kjent med sakens dokumenter. Det bes om at saksbehandler kontaktes dersom dette er aktuelt.

I henhold til forvaltningsloven § 42 har du videre rett til å begjære oppsettende virkning, dvs.

be om at gjennomføringen utsettes. Det gjøres oppmerksom på at hovedregelen etter forvaltningsloven § 42 er at en klage på tvangsmulkt ikke gis oppsettende virkning. Dette betyr at tvangsmulkten løper selv om vedtaket påklages, såfremt ikke noe annet er bestemt. Dersom vedtak om pålegg om retting (forvaltningsvedtak) påklages, og denne klagen gis oppsettende virkning er det rimelig at også den delen av vedtaket som knytter seg til tvangsmulkt utsettes til klagen er avgjort.

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 19.08.2022

Behandling

Per Anders Kappfjell ble erklært inhabil i behandlingen. Ingen vara ble kalt inn.
Tilrådningen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1.Tiltakshaver, Berit Kristine Hætta pålegges å flytte ut brakke på hjul og tilhørende utstyr ut fra Sirijorda naturreservat, Vefsn kommune innen 15. september 2022. Vedtak om pålegg om retting er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens §69. Vedtaket innebærer at alt utstyr og spor etter brakka må være fjernet innen dette tidspunkt og tomten må være ryddiggjort. Pålegget om retting regnes som oppfylt når nasjonalparkstyret har mottatt skriftlig melding om at arbeidet er utført. Naturoppsynet vil bli bedt om å gjennomføre en befaring for å kontrollere at rettingen er gjennomført i henhold til pålegget.

2.Dersom pålegget over ikke er gjennomført innen 15. september 2022 løper en tvangsmulkt på NOK 500 pr dag, men ikke lengre enn fram til og med 15. november 2022. Vedtak om tvangsmulkt er gitt i medhold av naturmangfoldlovens §73.

3.Dersom brakke og utsyr ikke er fjernet innen 15. november 2022 vil det bli iverksatt tvangsgjennomføring, som innebærer forholdet rettes for tiltakshavers regning. Påløpt tvangsmulkt vil likevel måtte betales av tiltakshaver. Vedtak om tvangsgjennomføring er gitt i medhold av naturmangfoldlovens §71.

Vedtak om tvangsmulkt og pålegg om retting er enkeltvedtak og kan påklages av part eller en med rettslig klageinteresse i saken innen 3 uker etter mottakelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes skriftlig til Lomsdal – Visten nasjonalparkstyre, men stiles til Miljødirektoratet. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn tiltakshaver kan ha rettslig klageadgang.

I henhold til forvaltningsloven §§ 18-19 har du anledning til å gjøre deg kjent med sakens dokumenter. Det bes om at saksbehandler kontaktes dersom dette er aktuelt.

I henhold til forvaltningsloven § 42 har du videre rett til å begjære oppsettende virkning, dvs. be om at gjennomføringen utsettes. Det gjøres oppmerksom på at hovedregelen etter forvaltningsloven § 42 er at en klage på tvangsmulkt ikke gis oppsettende virkning. Dette betyr at tvangsmulkten løper selv om vedtaket påklages, såfremt ikke noe annet er bestemt. Dersom vedtak om pålegg om retting (forvaltningsvedtak) påklages, og denne klagen gis oppsettende virkning er det rimelig at også den delen av vedtaket som knytter seg til tvangsmulkt utsettes til klagen er avgjort.

ST 22/22 Lomsdal-Visten nasjonalpark - pålegg om fjerning og tvangsgjennomføring - plankegamme.

Forvalters tilrådning

Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark vedtar å iverksette tvangsgjennomføring slik vedtatt i sak 11/22 den 5 mai 2022.

Byggverket ved Midtre Breivatn fjernes for eiers regning med hjemmel i naturmangfoldloven §71.

Gjennomføringen utføres så raskt det lar seg gjøre.

Saksprotokoll i Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre - 19.08.2022

Behandling

Per Anders Kappfjell ble erklært inhabil til behandlingen. Ingen vara ble kalt inn.
Tilrådning ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark vedtar å iverksette tvangsgjennomføring slik vedtatt i sak 11/22 den 5 mai 2022.

Byggverket ved Midtre Breivatn fjernes for eiers regning med hjemmel i naturmangfoldloven §71.

Gjennomføringen utføres så raskt det lar seg gjøre.

Miljø-
direktoratet

Verneområde- og nasjonalparkstyrer
Alle statsforvaltere

Trondheim, 21.06.2022

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
[REF]	2022/6362	Hege Langeland

Informasjon om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Miljødirektoratet vil i dette brevet gi informasjon om hvordan overtredelsesgebyr vil bli benyttet som reaksjon for på brudd på naturmangfoldloven.

Om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Overtredelsesgebyr er en forvaltningssanksjon som kan ilegges privatpersoner og foretak som en reaksjon på brudd på bestemmelser angitt i naturmangfoldloven § 74. Denne sanksjonen kan brukes for å reagere på brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, forskrifter etter loven og bestemmelser i enkeltvedtak etter loven.

Overtredelsesgebyr regnes som straff og er en alternativ reaksjon til politianmeldelse for oppfølgning i straffesporet. Ved overtredelser av regelverket må forvaltningen ta stilling til om saken skal politianmeldes eller om det i stedet bør ilegges et overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr regnes generelt sett som en mildere reaksjon enn politianmeldelse (oppfølgning i straffesporet).

Politiet og påtalemyndigheten skal prioritere å følge opp lovbrudd som er av alvorlig karakter, eller som ikke anses å kunne sanksjoneres tilstrekkelig av forvaltningen. Ved lovbrudd som forvaltningen har forutsetninger for å avdekke og sanksjonere på en tilstrekkelig måte, skal forvaltningssporet benyttes, f.eks. med ileggelse av overtredelsesgebyr. De alvorlige bruddene på naturmangfoldloven skal derfor fortsatt politianmeldes.

Overtredelsesgebyr er aktuelt for de overtredelsene som vurderes som mindre alvorlige, men hvor det er viktig for etterlevelsen av regelverket at det kommer en reaksjon. Det er i tillegg en forutsetning for å gi overtredelsesgebyr at saken er tilstrekkelig opplyst slik at det ikke er uklarheter mht. hva som har skjedd eller av hvem.

Bevis og taushetsretten i forvaltningsloven § 48

Når forvaltningsorganet blir kjent med at det foreligger en overtredelse som det er aktuelt å følge opp med overtredelsesgebyr eller politianmeldelse, må vedkommende overtreder gjøres oppmerksom på at vedkommende ikke har plikt til å uttale seg, se forvaltningsloven § 48. En kort

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00
E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljødirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391
Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo
Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

generell orientering om taushetsretten bør gis til gjerningspersonen så snart et tilsyn eller undersøkelser gir mistanke om at det kan være begått brudd på regelverket. Vedkommende kan likevel velge å forklare seg frivillig etter at slik generell orientering er gitt, og forklaringen kan i slike tilfeller brukes som bevis.

Denne regelen springer ut av vernet mot selvinkriminering som gir beskyttelse mot å tvinges til å bidra til egen straffeforfølgning gjennom en forklaring eller annen bevisføring som medfører erkjennelse av skyld, og er en del av kravet om rettferdig rettergang i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 6 nr. 1.

Miljødirektoratet har myndighet

Det er bare Miljødirektoratet som har myndighet til å gi overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. På et senere tidspunkt kan det bli aktuelt å delegere myndigheten videre.

Dersom nasjonalpark- og verneområdestyrer eller statsforvalter blir kjent med overtredelser av naturmangfoldloven som bør følges opp med en annen reaksjon enn politianmeldelse, bør Miljødirektoratet kontaktes for å avklare om det kan være aktuelt å ilegge overtrederen et overtredelsesgebyr (se kontaktpersoner avslutningsvis i brevet). Miljødirektoratet vil i slike tilfeller gjør en foreløpig forhåndsvurdering av om overtredelsesgebyr kan være en egnet reaksjon i den aktuelle saken. Dersom saken vurderes egnet, kan den oversendes formelt til Miljødirektoratet for videre behandling. Vurderes saken som mer alvorlig skal den i stedet politianmeldes, jf. over.

Når saken skal oversendes til Miljødirektoratet, er det viktig at all informasjon som opplyser forholdet er med. I oversendelsesbrevet må det redegjøres for hva som har skjedd, når, hvor og av hvem. Navn og kontaktinformasjon på den/de som har begått handlingen(e) må med. Dokumentbevis, bilder, kartfestinger osv. vedlegges der disse finnes. Dokumentene bør som hovedregel unntas offentlighet etter offentleglova § 24 annet ledd.

Miljødirektoratet vil sørge for den videre behandlingen av saken når den er oversendt hit. Overtrederen vil bl.a. få forhåndsvarsel før det eventuelt gis et vedtak om å ilegge overtredelsesgebyr. Miljødirektoratet vil også sørge for samordning med andre myndigheter i samsvar med forvaltningsloven § 47 i saker hvor dette er et krav.

Ileggelse av overtredelsesgebyr bør skje raskt, slik at overtrederen får en rask reaksjon. Dette vil virke mer preventivt enn om overtredelsesgebyret kommer lenge etter at lovbruddet er gjennomført. Nasjonalpark- og verneområdestyrer kan delegere til sine forvaltere adgangen til å sende over saker til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Vi anbefaler at dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Overtredelsesgebyr kan bare ilegges for overtredelser som er foretatt etter 1. januar 2021, og det er en foreldelsesfrist på 2 år.

Hvilke overtredelser er egnet for overtredelsesgebyr?

Generelle momenter
Som nevnt, er det de mindre alvorlige straffbare overtredelsene som vil være egnet for overtredelsesgebyr. I tillegg kan gebyr benyttes på overtredelser som i dag ikke er gjort straffbare, som f.eks. brudd på naturmangfoldloven § 6.

I saker hvor man kan velge mellom anmeldelse eller overtredelsesgebyr vil følgende momenter tale *for* overtredelsesgebyr:

- Overtredelsen regnes som et mindre alvorlig lovbrudd sammenlignet med andre overtredelser på feltet (eller regnes som en formalovertredelse).
- Overtredelsen gjelder et enkelt, konstaterbart faktum. Saken må være tilstrekkelig opplyst. Er det tvil rundt hva som har skjedd eller hvem som har begått handlingen må saken anmeldes slik at faktum blir klarlagt gjennom etterforskning.
- Subjektiv skyld er enkelt å konstatere (som punktet over).
- Overtredelsen gir små konsekvenser av den enkelte handling.
- Overtredelsen gjelder et enkeltstående brudd fra gjerningspersonen. Flere overtredelser fra samme gjerningsperson vil kunne tilsi anmeldelse.

Miljødirektoratet har gjort en forhåndsvurdering av hvilke typetilfeller som generelt sett bør politianmeldes og hvilke som kan være aktuelle for overtredelsesgebyr. Overtredelsene må samtidig vurderes konkret i den enkelte sak i lys av momentene over.

I det følgende gir vi noen eksempler på saker som *kan* være egnet for gebyr. Eksemplene er ikke uttømmende og bare veiledende:

Overtredelser i verneområder
Overtredelser som gjelder ulovlig motorferdsel, ulovlige byggetiltak uten søknad, hogst, samt graving og deponering som har et visst omfang bør som hovedregel anmeldes. Flere overtredelser fra samme overtreder bør også som oftest anmeldes.

Forutsatt at overtredelsen ikke har medført særlige konsekvenser for naturverdier vurderer vi at følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:
- mindre brudd på vilkår i tillatelse
- små byggetiltak på eksisterende bygninger
- el-sykling på vei hvor sykling er tillatt
- forsøpling (lite omfang)
- ulovlig bål, brenning av avfall (lite omfang)
- brudd på ferdselsforbud (kort varighet og ingen forstyrrelse av dyrelivet)
- bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)
- hensetting av gjenstander (lite omfang)
- graving (lite omfang)
- deponering (lite omfang)
- telting uten tillatelse (kort tidsrom ingen skjerpende omstendigheter)

Det kan også være aktuelt å bruke overtredelsesgebyr i andre tilfeller enn eksemplene som vi har vist til over.

Subjektiv skyld er videre en del av vurderingen av hvilken reaksjon som bør benyttes, f.eks. vil en handling som er begått med forsett eller grov uaktsomhet (vedkommende er sterkt å bebreide for sin handlemåte), kan tale for at en sak bør anmeldes.

Overtredelser utvalgte naturtyper
Overtredelsesgebyr kan ofte være aktuelt ved brudd på aktsomhetsplikta i naturmangfoldloven § 6, der overtredelsen har rammet en utvalgt naturtype. Ettersom overtredelse av aktsomhetsplikten ikke er straffbar, vil overtredelsesgebyr også være aktuelt ved grove overtredelser.

Overtredelser artsforvaltning
Overtredelsesgebyr for brudd på naturmangfoldlovens regler om artsforvaltning kan, avhengig av artens bevaringsstatus og omstendighetene rundt det straffbare forholdet, være egnet for individuelt utmålt overtredelsesgebyr dersom overtredelsen ikke anmeldes.

Overtredelser fremmede organismer
Overtredelsesgebyr kan være aktuelt ved mindre alvorlige overtredelser av regelverk etter naturmangfoldlovens kapittel IV om fremmede organismer. Eksempler på saker der det kan være aktuelt å vurdere overtredelsesgebyr kan være brudd på vilkår i tillatelse etter forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål, overtredelse av pliktene i forskrift om fremmede organismer V eller ulovlig utsetting av landlevende planter foretatt av privatpersoner.

Krav om stans, retting og tvangsmulkt

Krav om stans, retting og tvangsmulkt etter naturmangfoldloven kapittel IX kan og bør brukes i tillegg til overtredelsesgebyr. Varsel og vedtak om dette kan skje parallelt med at det ilegges overtredelsesgebyr, og er i utgangspunktet to ulike prosesser.

Statsforvalteren og nasjonalpark- og verneområdestyrene har selv myndighet til å fatte vedtak om f.eks. retting etter naturmangfoldloven § 69. Miljødirektoratets veileder M-617 Oppfølgning av ulovlige forhold i verneområder gir informasjon om hvordan dette bør gjøres i verneområder. Denne veilederen vil senere bli oppdatert med mer veiledning om bruk av overtredelsesgebyr i verneområder.

Kontaktpersoner

Vi ber om at følgende personer kontaktes for henvendelser om overtredelsesgebyr:

- *Verneområder*: Helene Mokkelbost (helene.mokkelbost@miljodir.no), Hege Langeland (hege.langeland@miljodir.no), John Ole Grøtte (john.ole.grotte@miljodir.no) og Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no).
- *Fremmede organismer, utenlandske treslag og utvalgte naturtyper*: Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no)
- *Artsforvaltning*: Nils Kristian Grønvik (nils.kristian.gronvik@miljodir.no)

Miljø-
direktoratet

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trond Flydal
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

ST 29/22 Delegerte saker

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Helgeland Kraft velforening v/Øystein Pettersen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/5478 **Deres ref.** **Dato** 05.09.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark til transport av varer og utstyr til hytte i Lomsdalen

Her kommer svar på søknaden om bruk av helikopter til transport av varer og utstyr til hytte i Lomsdalen.

Vedtak
Helgeland Krafts velforening v/Øystein Pettersen får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av varer og utstyr til Lomsdalskoia med helikopter til hytte i Lomsdalen i Brønnøy kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav f, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

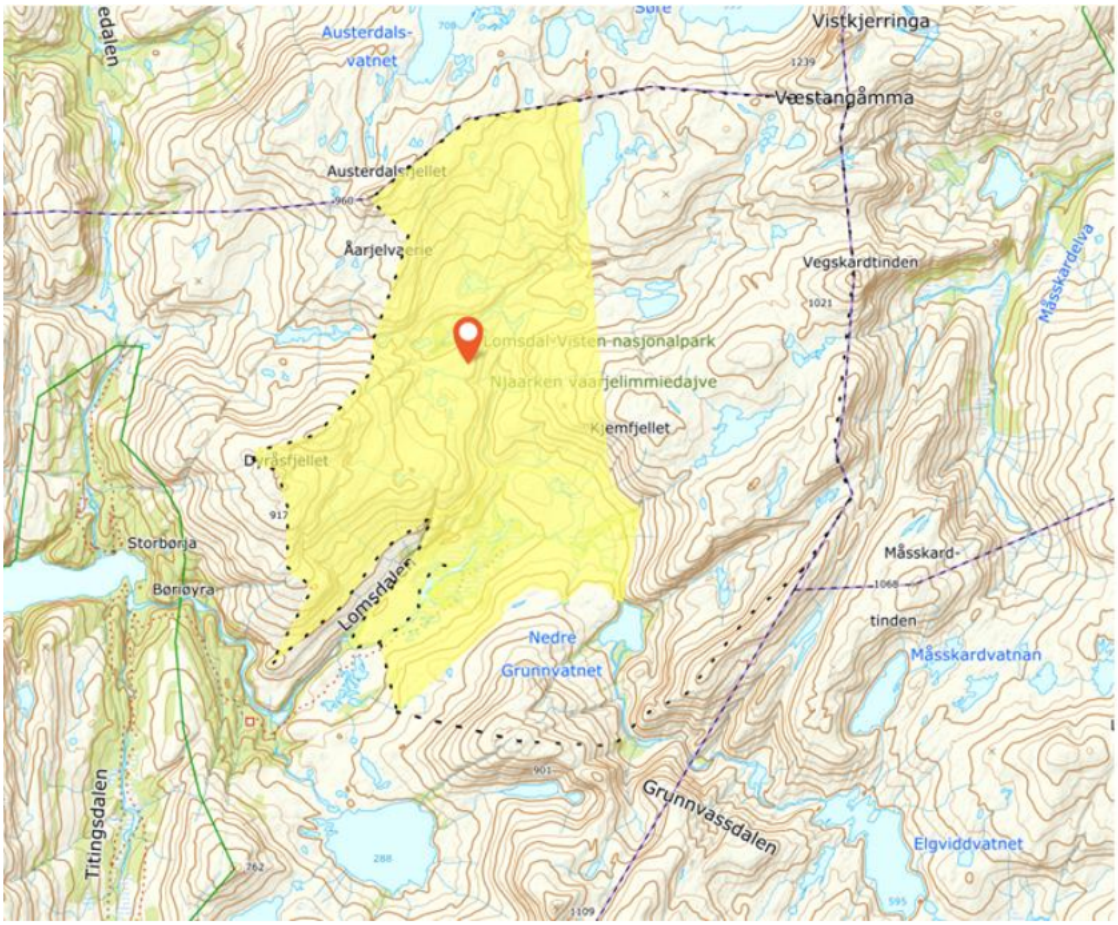
Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder frakt av materiale og utstyr til hytta i Lomsdalen
- Dispensasjonen gjelder for et helikopter og inntil to turer årlig for årene 2022, 2023, 2024 og 2025. Det er likevel ikke tillatt å bruke helikopter i perioden 15.april til 31. juli.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Dispensasjonen skal være med på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må dere ha en egen dispensasjon fra Brønnøy kommune. Søknaden sendes nå til kommunen som vil behandle den.

Bakgrunn

Helgeland Krafts velforening ved Øystein Pettersen har søkt om flerårig dispensasjon for frakt av varer og utstyr med helikopter til hytte i Lomsdalen. Helgeland Kraft har avtale om bruk av hytta og eier Øyvind Olsen har tidligere bekreftet at Helgeland Kraft har tatt på seg ansvaret for å frakte opp utstyr til hytta og at frakten således skjer i samforstand med han.

Kart over jaktområdet vedlagt søknaden.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.
Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter og gammer, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området ble i liten grad kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten. Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra Artskart.

Det er gjort flere eldre funn av høstmarinøkkel på den gamle innmarka ved Lomsdalsgården. Høstmarinøkkel er registrert som sårbar i norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Langs Nedre Grunnvasselva er det gjort eldre funn av både bakkesøte og engbakkesøte som begge er registrert som nært truet. I Kjemskogen er det registrert jøkelstarr og fiskemåke, den første er registrert som sårbar og den andre som nært truet. Området har høg landskapsverdi og er klassifisert som et enestående landskap med klassisk u-dalsform med en variert og hyppig vekslende vassdragsnatur.

Fordi området i liten grad ble undersøkt i forbindelse med arbeidet med verneplan er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området og ikke-registrerte rødslistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i tilknytning til den gamle innmarka, og i områder med gamle gran- og furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje og i de kalkrike områdene. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker flere rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til “føre-var-prinsippet”, naturmangfoldlovens § 9. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. En tillatelse til frakt av utstyr og varer utenfor hekke- og yngletid vil derfor ikke bryte mot «føre-var-prinsippet».

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Utover hytta det søkes dispensasjon for frakt av varer og utstyr til er det et «nødhusvær» i form av en restaurert potetkjeller på den gamle Lomsdalsgården. På Lomsdalsgården er det ellers bare rester etter de gamle byggene. Til tross for gammel kulturmark oppleves Lomsdalsområdet som et lite påvirket område, og oppfattes av mange som selve kjernen i nasjonalparken. Det er også få synlige spor av menneskelig påvirkning i området ut over dette.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. I tillegg forstyrrer motorferdsel fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Ut over dispensasjon til transport av felt elg foreligger det ingen gyldige dispensasjoner for motorferdsel i området. Lomsdalen er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take-off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Øyvind Olsen	Naustvikveien 59	8960	Velfjord
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
BRØNNØY KOMMUNE	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Viggo Andersen
Fustvassvegen 134
8659 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/5504 **Deres ref.** **Dato** 15.09.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon - landingstillatelse for helikopter - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Eiterådal Nord- Viggo Andersen

Her kommer svar på din søknad om dispensasjon for landing med helekopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark for utfrakt av elgslakt.

Vedtak

Viggo Andersen får på vegne av jaktlaget på elgvald Eiterådal nord i Vefsn kommune dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

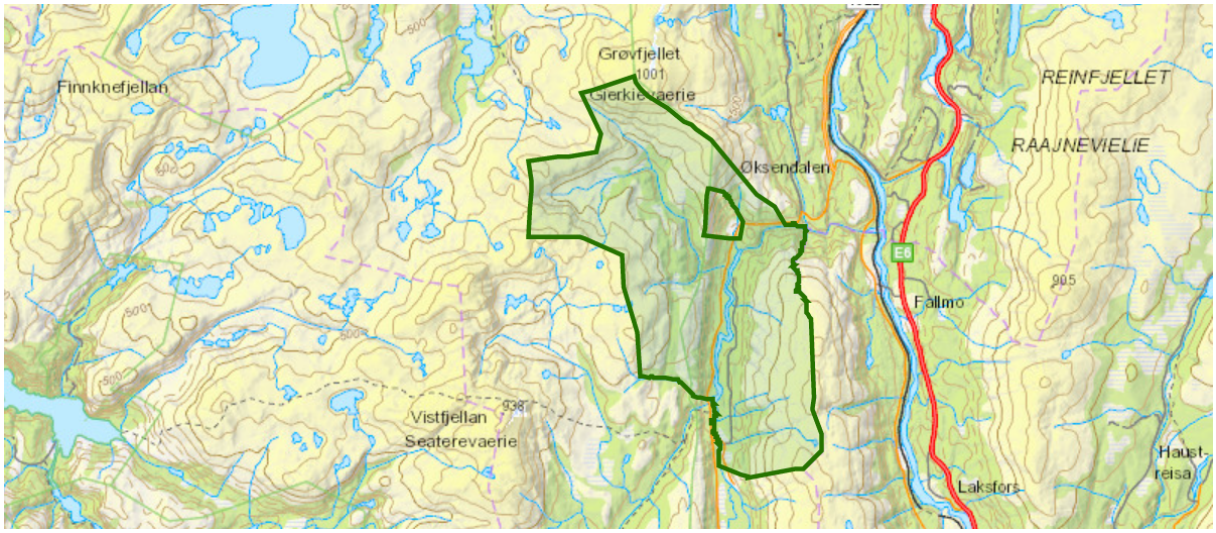
Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for 25. september til og med 4. oktober 2022 for jaktfeltet Eiterådal nord.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 (SMS er tilstrekkelig) og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332).

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket blir videresendt til kommunen som nå behandler den.

Klage på vedtak
Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn
Viggo Andersen har per e-post 5. september søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet, Eiterådal nord, som delvis ligger i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. Det søkes om flyging av felt elg i tidsrommet 25. september til 4. oktober 2022.

Oversiktskart over valdet, Eiterådal Nord (kilde: Inatur.no)

Grunnlaget for avgjørelsen
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter verneforskriftens § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet Eiterådal nord ligger delvis i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. De delene av jaktfeltet som ligger i nasjonalparken ligger i delvis vanskelig tilgjengelig terreng. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig (framfor lett beltegående kjøretøy) fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Området nord for Skjørlegda, mot Nordfjellet, Fagerjorddalen og Steinlikammen inngår i jaktfeltet Eiterådal nord. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og Naturbase. Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede i Eiterådalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. Granskog dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog.

Fagerjorddalen ble undersøkt i forbindelse med barskogsvern fase II (Gaarder 1998). Berggrunnen består av glimmerskifer og glimmergneiser, med innslag av kalkårer. Blåbærgranskog er dominerende, men både småbregne- og høgstaudegranskog er ganske vanlige. Gran dominerer, men det er stedvis mye bjørk, litt furu og sparsomt med andre treslag. Lokalt finnes rik flora av kalkkrevende plantearter. Det ble dokumentert få signal- og rødlistearter knyttet til gammel granskog. Hogstinngrep fra gamle dimensjonshogster finnes.

I følge Naturbase er det registrert svartsonekjuke og jøkelstarr i området som jaktfeltet ligger i. Svartsonekjuke er registrert som nært truet i norsk rødlisten og jøkelstarr som sårbar. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Områdene er også yngleområde for enkelte rovfuglarter.

Områdene brukes som høstbeite for rein og det skal derfor tas særskilt hensyn dersom det er rein i området. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for spor etter tidligere bruk, som gammerester, hesteveger og hogst oppleves områdene som lite påvirkede.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det foreligger dispensasjon til utfrakt av felt elg for annet jaktlag i samme område, og det er også gitt dispensasjon til utflyging av elg fra Skjørlægda.

Eiterådalen er et attraktivt turområde. Innenfor nasjonalparken er særlig Steinlikammen mye besøkt. I 2018 har Vefsn kommune fjelltrimpost på Grøvfjellet, og man må anta at det betyr økt besøk her. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take-off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND AVD BODØ	Postboks 1405	8002	BODØ
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
VEFSN KOMMUNE	Postboks 560	8651	MOSJØEN
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Stian Berg
Solemstrøa 19
7540 Klæbu

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/4380 **Deres ref.** **Dato** 08.07.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad dispensasjon for motorferdsel ved Gåsvatn i Lomsdal-Visten nasjonalpark - Stian Berg

Her kommer svar på søknaden din om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for frakt av felt elg. Søknaden er delvis innvilget med vilkår.

Vedtak
Stian Berg får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med elgtrekk/beltekjøretøy med lavt marktrykk fra jaktfelt Gåsvatnet i Grane kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 10. oktober til og med 31. oktober for årene 2022, 2023, 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder kun for henting og frakt av felt elg.
- Kjøring i nasjonalparken skal skje hensynsfullt og på en slik måte at det ikke settes varige spor.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg (mobil 906 45 339) og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (distriktsledere Torstein Appfjell, mobil 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.
- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. november samme år (sendes med e-post til sfnopost@statsforvalteren.no)

Bruk av elgtrekk/beltekjøretøy til inntransport av bagasje og utstyr innvilges ikke med bakgrunn i verneforskriften.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Grane kommune. Søknaden din og dette vedtaket er videresendt til kommunen som nå behandler den.

Husk at det ikke er tillatt å rydde unna vegetasjon for å nå fram med beltekjøretøyet.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein Appfjell	Haustreisveien 98	8680	TROFORS
Grane kommune	Rådhuset	8680	Trofors
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS

Bakgrunn
Stian Berg har i e-post av 30. juni 2022 søkt om dispensasjon for bruk av beltekjøretøy med lavt marktrykk (Terri 30) for transport av felt elg fra jaktfeltet Gåsvatn/Holmvassdal som delvis ligger inne i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. Det presiseres i søknaden at det er beltekjøretøy av typen «Terri 30» som skal brukes. Det søkes også om å bruke beltekjøretøyet fram til hytta ved Gåsvatnet for inntransport av utstyr. Dette av praktiske årsaker siden evt felt elg også skal lagres her. Jaktlaget har en 4-års kontrakt med Statskog.

Grunnlaget for avgjørelsen
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.
Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen

.Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

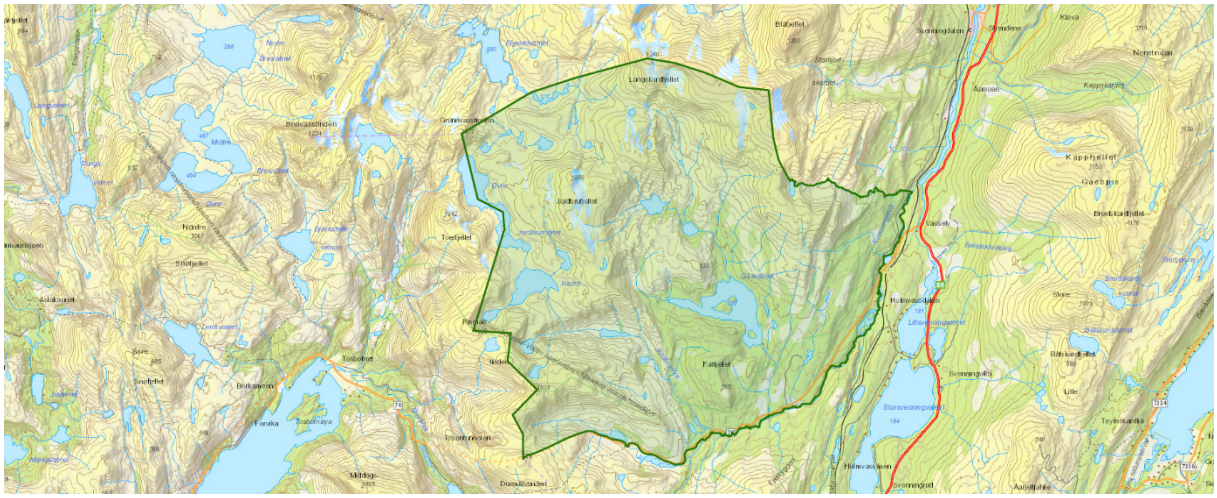
Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 6 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan likevel gi tillatelse til bruk av lett beltegående kjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort. I forvaltningsplan for nasjonalparken er «lett beltegående kjøretøy som ikke setter varige spor» definert med jernhest eller elgtrekk.

Ut fra dette vurderes hjemmelsgrunnlaget for søknaden å være oppfylt i henhold til verneforskriftens § 6.3 bokstav h for kjøring med beltekjøretøy med lavt marktrykk.

Søknaden skal videre vurderes i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Kunnskapen om naturverdiene i området ansees som god. Området Sarevejælla-Sarvejællanjaevrie-Sarvenvaartoe-Sorretje/Gåsvassdalen-GåsvatnetElgfjellet-Fatfjellet ble godt kartlagt i arbeidet med verneplan for Lomsdal-Visten (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) Opplysningene om naturmangfoldet er hovedsakelig henta fra denne og fra Naturbase

Kart over jaktfeltet.

Området er et av de rikeste i nasjonalparken med svært variert vegetasjon og topografi. Vi finner også flere svært verdifulle lokaliteter i området. I området er det store kalkforekomster, noe som gir store areal med svært frodige og rike skogsområder. Rundt Sarvejællanjaevrie/Gåsvatnet er det variert gran- og bjørkeskog. I vestenden av

Sarvejællanjaevrie/Gåsvatnet og i liene fra Setertjønna via Engibekkskardet til Ohtje Raandurrie/Litle Hjortskardet er det områder med stor, grov granskog med naturskogpreg. I andre deler av området bærer granskogen større preg av hogst, særlig under engelskbruktida.

I området ligger det mange delområder med prioriterte naturtyper. Fem av områdene er kategorisert som svært viktige. Dette er Elgfjellet (kalkrike områder i fjellet), Jordbrudalen (kalkskog), Sætertjørna V (gammel barskog), Fatåsen S (kalkskog) og Grønlia (kalkskog). I tillegg er det en rekke områder som har fått verdiene «viktig» og «lokalt viktig». I disse områdene finner vi blant annet gammel barskog, kalkskog, bekkekløfter, deltaområder og flere av områdene er mosaikkpreget med innslag av rikmyr.

Det er registrert en rekke sårbare arter i området. Sibirkjuke og taiganål er registrert som sårbare i norsk rødliste, mens sukkernål, svartsonekjuke, grannsildre, gjøk, fiskemåke, tyrikjuke, marisko, hønsehauk, svartand, lirype, jaktfalk, og gubbeskjegg er registrert som nært trua arter. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge.

Hele området er et viktig beiteområde for rein, med sommer-, høst- og vinterbeiter. Kunnskapsgrunnlaget vurderes dermed som tilstrekkelig slik at §9 ikke kommer til anvendelse.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje, støy og for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv.

Søknaden, med unntak av inntransport av utstyr med elgtrekk er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Størstedelen av jaktfeltet ligger innenfor nasjonalparken, i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng. Noe av jaktterrenget ligger nært veg, men det aller meste ligger langt fra veg. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Motorferdsel skal bare tillates til strengt nødvendige formål og med vilkår som sikrer verneverdiene i et langsiktig perspektiv.

Det er forståelig at jaktlaget ønsker å bruke beltekjøretøyet fram til hytta for inntransport av utstyr og varer og av praktiske årsaker for lagring av eventuelt felt elg. Samtidig er det ikke gitt at det blir felt elg i perioden og lovverket åpner ikke for transport av annet en jaktutbytte. Dispensasjon til bruk av beltekjøretøy for å frakte inn materiell og utstyr vil kunne skape presedens for lignende saker i verneområdet og den samlede belastninga på i form av markskader og forstyrrelser vil kunne virke forringende. Gåsvatnet er en av hovedferdselsårene i Lomsdal - Visten og hensyn til friluftslivet tilsier en restriktiv holdning til motorferdsel i området. Dette i tillegg til forstyrrelser for dyreliv. Søknad om å frakte inn utstyr og materiell til hytta må derfor avslås.

Den omsøkte kjøringen er vurdert sammen med annen lovlig skuterkjøring i området, er i så begrenset omfang at det ikke vil gi en samla belastning som går ut over det området kan bære jfr. naturmangfoldlovens §10.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Torstein Dagsvik
Heggvegen 13
8657 Mosjøen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/4457 **Deres ref.** **Dato** 03.08.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Svar på søknad dispensasjon for uttransport av elg med helikopter - Lomsdal-Visten nasjonalpark og ATV i Sirijorda naturreservat - Eiterådal Sør - Torstein Dagsvik.

Her er svar på din søknad om dispensasjon for motorisert ferdsel i forbindelse med utfrakt av elg i Eiterådal sør. **Dispensasjone gis med vilkår, og i to separate vedtak. Et for Lomsdal-Visten nasjonalpark og et for Sirijorda naturreservat.**

Vedtak 1 (Helikopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark):
Torstein Dagsvik får på vegne av jaktlaget i Eiterådal sør i Vefsn kommune dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 5. oktober til 18. oktober 2022 til og med 2025.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

Vedtak 2 (ATV i Sirijorda naturreservat):
Torstein Dagsvik får på vegne av jaktlaget i Eiterådal sør i Vefsn kommune dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sirijorda naturreservat til utfrakt av felt elg med ATV. Vedtaket er hjemlet i verneforskriftens § 7 nr. 11.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 5. oktober til 18. oktober 2022 til og med 2025.
- Dispensasjonen gjelder én tur per felt elg.
- Dispensasjonen gjelder for kjøring langs eksisterende kjørespor og eldre skogsveier i Sirijorda naturreservat. Det kan kjøres i en avstand til inntil 500 m fra de eksisterende bilvegene inn til Sirijorda og Langskardnasan.
- Det er ikke tillatt å kjøre ned, rydde eller skade etablert kratt, og heller ikke rydde unna vindfall i de eldre kjørespora. Unntaket er vindfall på kjøretrasè/sti fra Langskardnasan til Steinbekken og fra Pynten til stimøte med sti til Litlskardvatnet.
- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. november aktuelt kjøreår.
- Det skal bare kjøres på en måte som ikke skader terrenget, og det skal ikke kjøres i blaut myr eller annet bløtt terreng med dårlig bæreevne.
- Dersom det er rein i området så må dette hensyntas ved kjøring.
- Kjøringen skal varsles naturoppsynet (Carl Norberg, mob 906 45 339) etter elgen er felt, før kjøringen gjennomføres.

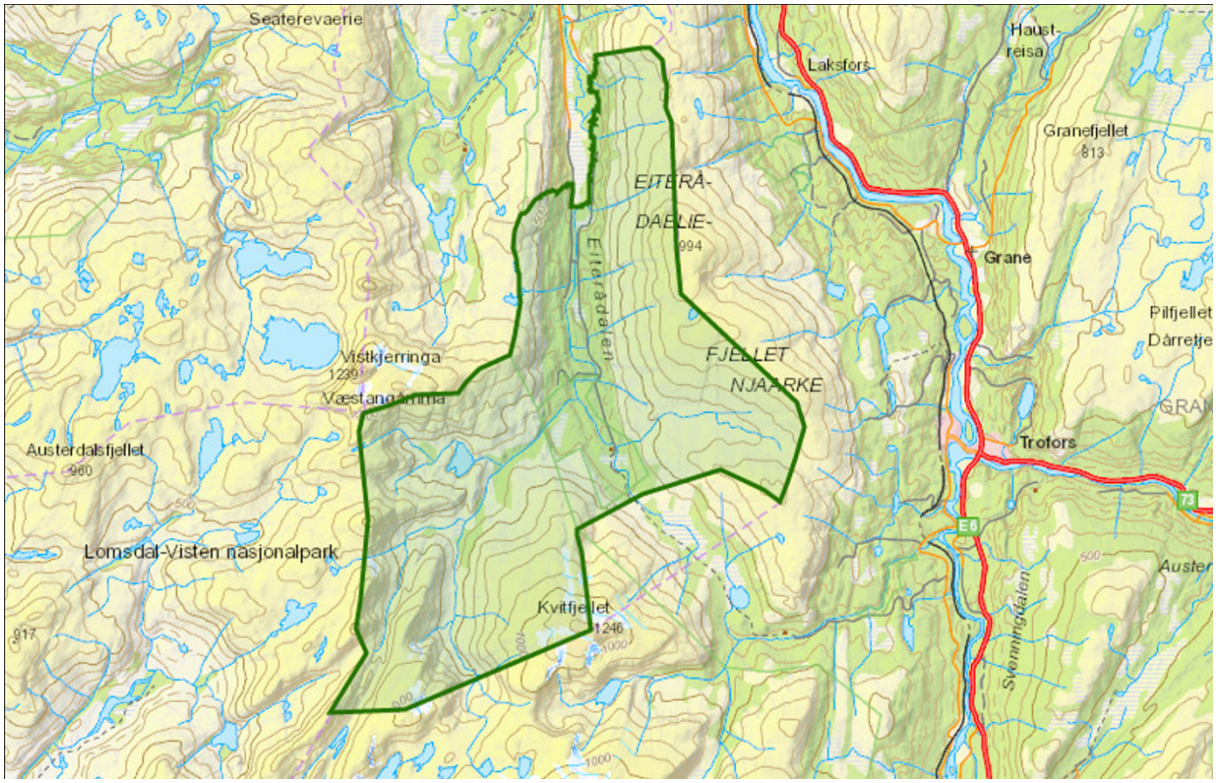
I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er sendt med kopi til kommunen.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Torstein Dagsvik har per e-post 5. juli 22 søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet Eiterådal sør som delvis ligger i Lomsdal- Visten nasjonalpark. Det søkes også om bruk av kjøretøy (Snøskuter/ATV) i Sirijorda naturreservat som ligger i samme jaktfelt. Det er opplyst at kvoten er på 5 dyr. Søknaden berører to forskjellige vernebestemmelser og praktiske hensyn vil søknaden bli svart ut med to vedtak i samme brev. Søknaden er oppdatert med opplysninger om antall tildelte elg og kartvedlegg.

Kart: Jaktfeltet Eiterådalen Sør.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sirijorda naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon av 10. november 2017. Formålet med vernet er å *«bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, med godt utviklet kalkgranskog med sitt biologiske mangfold i form av spesielle naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særlig betydning for biologisk mangfold og har en særskilt naturvitenskapelig verdi gjennom kombinasjonen av mange kalkgranskogutforminger, gammel naturskog og velutviklede bekkekløfter og mange truede og sjeldne arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.»*

I naturreservatet er «*motorferdsel til lands og til vanns, herunder start og landing med luftfartøy, forbudt»* (§ 5 nr. 1). Det er likevel gjort unntak for «*motorisert ferdsel langs eksisterende vei inn til Sirijorda og Langskardnasan»* (§ 6 nr. 5) og for «*uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget*» (§ 6 nr. 2). Videre er det åpnet for å, etter søknad, kunne gi dispensasjon til *«nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 nr. 2*» (§ 7 nr 11)

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter nasjonalparkens verneforskrift § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Naturverdiene i Sirijorda naturreservat er godt kjent fra kartlegging i forkant av og under verneprosessen. Før opprettelsen av naturreservatet ble det foretatt en del hogster i området og det eksisterer derfor en del eldre kjørespor og skogsveger av ulik alder. Disse har forbindelse til eksisterende vegnett som etter verneforskriften er åpen for motorisert ferdsel til Sirijorda og Langskardnasen. Noen av kjøresporene er imidlertid i ferd med å gro igjen med kratt og skog. Formålsbestemmelsen i verneforskriften er blant annet å videreutvikle skogvernet, det vil derfor være naturlig å sette villkår om at kratt og skog ikke må ryddes vekk/kjøres ned for å komme fram.

Utfrakt av felt elg kan skje med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget uten at det kreves egen dispensasjon fra verneforskriften. Dette omfatter også bruk av snøskuter i de tilfellene det er snøføre for kjøring. Det trengs altså ikke en egen dispensasjon for å kjøre snøskuter på snødekt mark til utfrakt av felt elg. Bruk av ATV uten belter må derimot ha egen dispensasjon fra verneforskriften. Det er søkt om å få kjøre ATV på kjørespor og skogsveger og inntil 500 meter fra bilvegene. Selv om det kjøres på eksisterende eldre kjørespor kan det medføre nye spor og skader på terrenget. Det settes derfor vilkår om at det skal kjøres på en slik måte som ikke skader terrenget. Kjøring i bløtt terreng skal unngås. Dette betyr at sjåfør må ta hensyn til vær og føreforhold og lokale forhold på stedet for å unngå terrengskader.

Vår vurdering er at en slik begrenset kjøring ikke skader formålet med vernet. All motorisert ferdsel medfører en viss grad av forstyrrelse for dyrelivet. Det er satt vilkår i dispensasjonen om at motorferdselen bare gjelder én tur pr. felt elg. Vi vurderer at den samlede belastningen av denne og annen aktivitet ikke blir for stor.

Søknaden om helikopterfrakt av slakt i Lomsdal-Visten nasjonalpark er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet Eiterådal sør ligger delvis i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. De delene av jaktfeltet som ligger i nasjonalparken ligger i delvis vanskelig tilgjengelig terreng. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være

ønskelig (framfor lett beltegående kjøretøy) fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det innvilges flerårig dispensasjon.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Områdene Sirijordaksla, Litlskardvatnet, Velfjordskardet, Måsskardet og nordvestsida av Kvitfjellet inngår i jaktfeltet Eiterådal sør. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og Naturbase. Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede i Eiterådalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. Granskog dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog.
Det er særlig store verdier knyttet til gammel skog i elvekløftene i Velfjordskardelva. Området er preget av dramatisk og verdifull vassdragsnatur. I den sørvendte skråninga mot Litlskardaksla finner vi rasmark med rikere innslag.

Blåbærgranskog er dominerende, men både småbregne- og høgstaudegranskog er ganske vanlige. Gran dominerer, men det er stedvis mye bjørk, litt furu og sparsomt med andre treslag. Lokalt finnes rik flora av kalkkrevende plantearter. Det er dokumentert få signal- og rødlistearter knyttet til gammel granskog. Hogstinngrep fra gamle dimensjonshogster finnes.

I følge Naturbase er det registrert svartsonekjuke og jøkelstarr i områdene som jaktfeltet ligger i. Svartsonekjuke er registrert som nært truet i norsk rødlisten og jøkelstarr som sårbar. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Områdene er også yngleområde for enkelte rovfuglarter.

Området brukes som høstbeite for rein og det skal derfor tas særskilt hensyn dersom det er rein i området. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for spor etter tidligere bruk, som gammerester, hesteveger og hogst oppleves områdene som lite påvirkede.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Utover dispensasjon for å fly ut elg i de andre

jaktfeltene i Eiterådalen foreligger det ingen andre gyldige dispensasjoner for motorferdsel i områdene som jaktfeltet ligger i tidsrommet.

Eiterådalen er et attraktivt turområde. Innenfor nasjonalparken er særlig Litlskardvatnet mye besøkt. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
VEFSN KOMMUNE	Postboks 560	8651	MOSJØEN

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Reidun Solberg Seim
Stardalen 700
6843 SKEI I JØLSTER

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/4074 **Deres ref.** **Dato** 07.07.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om løyve til bruk av elgtrekk og helikopter i Skjørlegda - Lomsdal - Visten nasjonalpark Reidun Solberg Seim

Her kommer svar på søknaden din om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for frakt av felt elg fra jaktfelt Skjørlægda i Vefsn. Søknaden er delvis innvilget.

Vedtak
Reidun Solberg Seim får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med helikopter og elgtrekk/beltekjøretøy med lavt marktrykk fra jaktfelt Skjørlægda i Vefsn kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 10. oktober til og med 31. oktober for årene 2022, 2023, 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder kun for henting og frakt av felt elg.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Kjøring i nasjonalparken skal skje hensynsfullt og på en slik måte at det ikke settes varige spor.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg (mobil 906 45 339) og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (distriktsledere Torstein Appfjell, mobil 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. november samme år (sendes med e-post til sfnopost@statsforvalteren.no)

Bruk av elgtrekk til inntransport av bagasje og utstyr innvilges ikke med bakgrunn i verneforskriften.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Søknaden din og dette vedtaket er videresendt til kommunen som nå behandler den.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Vefsn kommune	Postboks 560	8651	Mosjøen
Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein Appfjell	Haustreisveien 98	8680	TROFORS
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS

Bakgrunn
Reidun Solberg Seim har i e-post 20. juni 2022 søkt om dispensasjon til bruk av helikopter og elgtrekk til transport av felt elg på vegne av jaktlaget i første periode i Skjørlægda i Vefsn. Det er også søkt om å bruke elgtrekk til å frakte inn utstyr til fjellgården i forbindelse med jakta. Da vil også elgtrekket være i tilgjengelig hvis det blir felt elg.

Grunnlaget for avgjørelsen
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

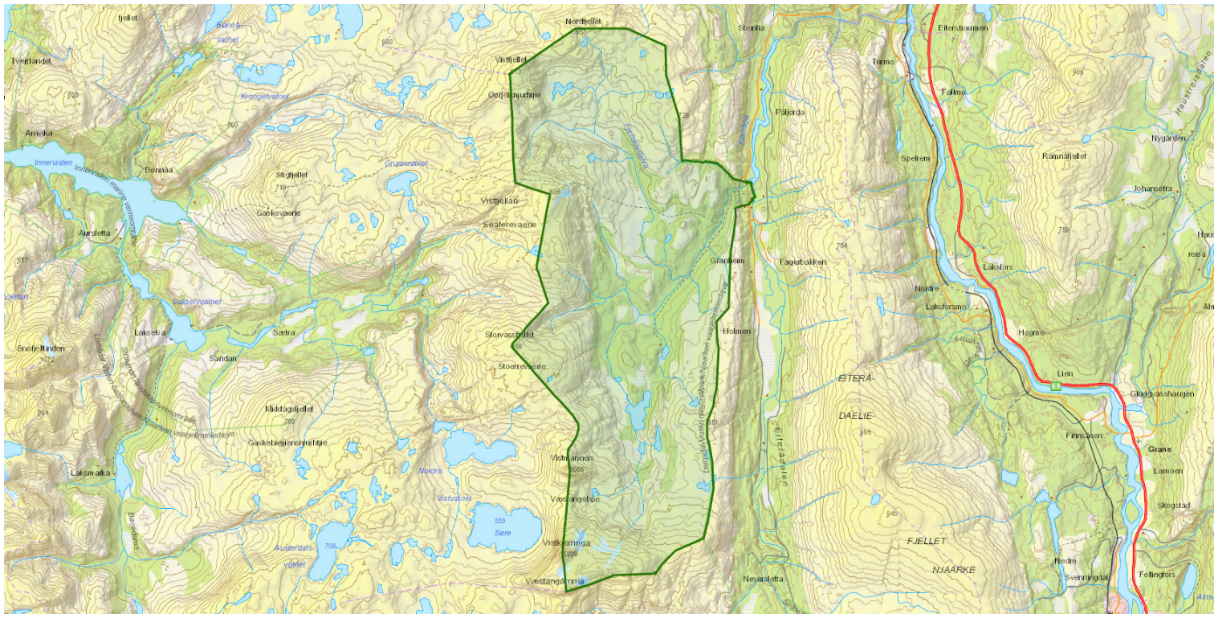
Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Jaktfeltet ligger i hovedsak innenfor grensene til Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Kart over jaktfletet Skjørlegda.

Søknaden, med unntak av inntransport av utstyr med elgtrekk er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Størstedelen av jaktfeltet ligger innenfor nasjonalparken, i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng. Noe av jaktterrenget ligger nært veg, men det aller meste

ligger langt fra veg. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Motorferdsel skal bare tillates til strengt nødvendige formål og med vilkår som sikrer verneverdiene i et langsiktig perspektiv.

Dispensasjon til bruk av jernhest for å frakte inn materiell og utstyr vil kunne skape presedens for lignende saker i verneområdet og den samlede belastninga på i form av markskader og forstyrrelser vil kunne virke forringende. Eiterådalen er en av hovedferdselsårene i Lomsdal - Visten og hensyn til friluftslivet tilsier en restriktiv holdning til motorferdsel i området. Dette i tillegg til forstyrrelser for dyreliv. Søknad om å frakte inn utstyr og materiell til Fjellgården må derfor avslås.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Jaktfeltet ligger i all hovedsak i det området som omfattet tidligere Skjørlægda naturreservat (nå del av nasjonalparken). Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog for Midt-Norge, NINA rapport 006. Generelt er vegetasjonen variert med flere kravfulle skogsutforminger. I området er det store utforminger av urterik granskog og naturskogen er på mange steder helt intakt. I følge Naturbase er det registrert lirype i området. Lirype er registrert som nært truet i Norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Fordi området allerede inngikk i tidligere Skjørlægda naturreservat ble det ikke gjort kartlegginger her under verneplanprosessen for Lomsdal-Visten/Njaarke. I nordøst tangerer jaktfeltet Langfredagsdalen som ble vurdert som viktig under verneplanarbeidet (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3). Langfredagsdalen har en urskogsnær skogstruktur, med funn av blant annet rødlistearten svartsonekjuke. Hele jaktfeltet brukes som reinbeite.

Selv om det er gjort få registreringer av truede arter eller høgt verdisatte naturverdier i det gamle naturreservatet er det rimelig å anta at det er høge verdier knyttet til gammel skog. Fordi området allerede var vernet som naturreservat ble det, som tidligere nevnt, ikke gjort naturtypekartlegginger her under utredningsarbeidet med nasjonalparken. I 2018 ble det gjort ei sårbarhetsvurdering av enkelte områder i Skjørlægda i forbindelse med arbeid med besøksstrategi for nasjonalparken. Sårbarhetsvurderinga inneholdt også naturtypekartlegging. Under arbeidet ble det kartlagt flere mindre, viktige naturtypeområder, i hovedsak knyttet til rikmyr og rike kilder.

Området ble under arbeidet med verneplan for barskog i Midt-Norge beskrevet som et svært verneverdig med område med urskogspreg, artsrik flora og en interessant dynamikk mellom gran og fjellbjørkeskog. Det er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området og ikke-registrerte rødslistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i

den gamle gran- og furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til "føre-var-prinsippet", naturmangfoldlovens § 9. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. En tillatelse til frakt av felt elg med helikopter vil derfor ikke bryte mot «føre-var-prinsippet».

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. I Skjørlægda er det ei foreningshytte som eies av Vefsn jeger- og fiskeforening og to åpne husvær som eies av Statskog. I tillegg har Oladalens venner oppført en rekonstruksjon av ei hytte som ble brukt av kompani Linge under andre verdenskrig. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark oppleves Skjørlægda som et lite påvirket område. Ut over hyttene og restene av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne spor etter hogster, og ved utløpet av Storvatnet er det rester etter en fløterdam.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. I tillegg forstyrrer motorferdsel fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det har også tidligere blitt gitt dispensasjon for utfrakt av felt elg med helikopter. Skjørlægda er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take-off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Helgeland Kraft velforening v/Øystein Pettersen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/5478 **Deres ref.** **Dato** 05.09.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark for bruk av helikopter til transport av felt elg fra Lomsdalen i Brønnøy

Her kommer svar på søknaden om bruk av helikopter til å transportere ut felt elg fra Lomsdalen.

Vedtak
Helgeland Krafts velforening v/Øystein Pettersen får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med helikopter fra jaktfeltet i Lomsdalen i Brønnøy kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

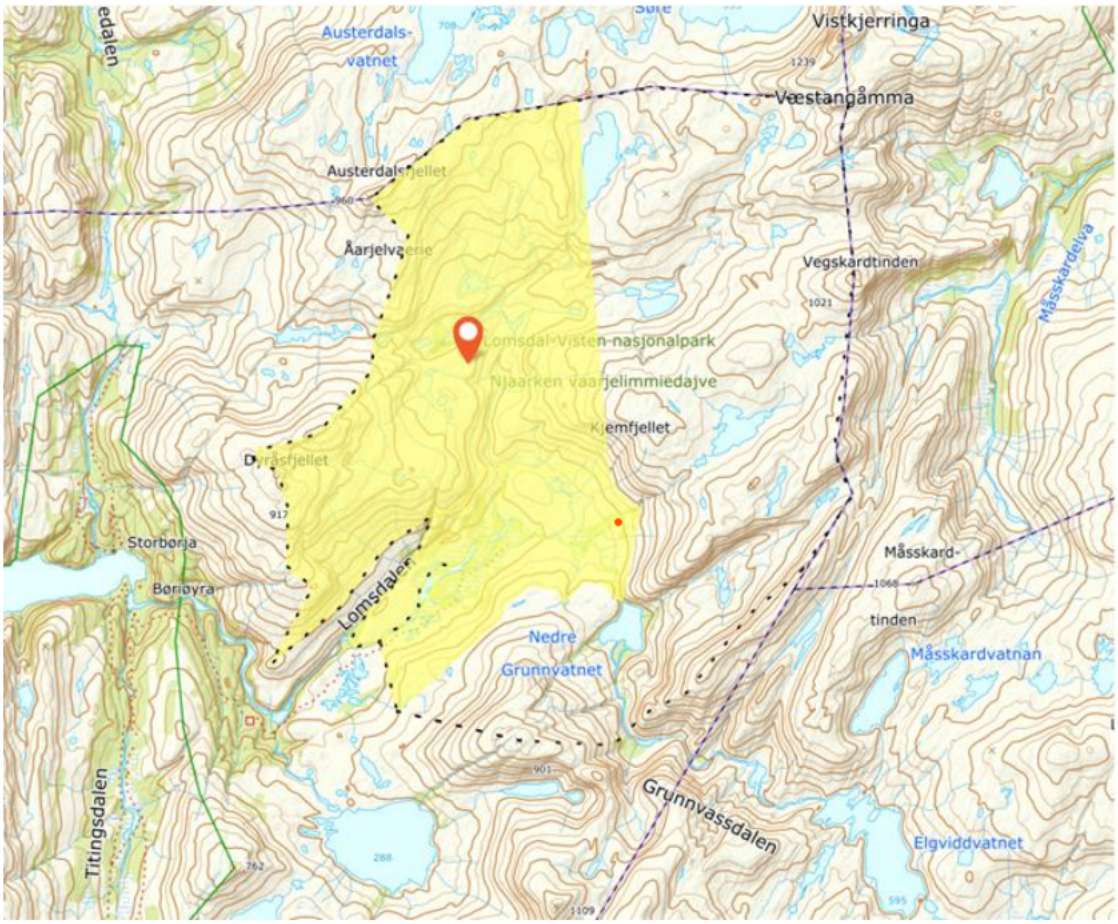
Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 25. september til 5. november for årene 2012, 2023, 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Dispensasjonen skal være med på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må dere ha en egen dispensasjon fra Brønnøy kommune. Søknaden sendes nå til kommunen som vil behandle den.

Bakgrunn
Helgeland Krafts velforening ved Øystein Pettersen har på vegne av jaktlaget søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet på Helgeland Krafts eiendom i Lomsdalen.

Søknaden er mottatt den 25.08.2022 og beskriver jaktfeltet,og organiseringen rundt jakta. Det er opplyst at det er tildelt 4-5 dyr årlig etter plan.

Kart vedlagt søknaden viser stiplet linje som er eiendomsgrense

Lovgrunnlag
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot

all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet ligger i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng, med mellom 10 og 20 km til Storbørja og båttransport. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området ble i liten grad kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten. Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra Artskart.

Det er gjort flere eldre funn av høstmarinøkkel på den gamle innmarka ved Lomsdalsgården. Høstmarinøkkel er registrert som sårbar i norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Langs Nedre Grunnvasselva er det gjort eldre funn av både bakkesøte og engbakkesøte som begge er registrert som nært truet. I Kjemskogen er det registrert jøkelstarr og fiskemåke, den første er registrert som sårbar og den andre som nært truet. Området har høg landskapsverdi og er klassifisert som et enestående landskap med klassisk u-dalsform med en variert og hyppig vekslende vassdragsnatur.

Fordi området i liten grad ble undersøkt i forbindelse med arbeidet med verneplan er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området og ikke-registrerte rødslistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i tilknytning til den gamle innmarka, og i områder med gamle gran- og furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje og i de kalkrike områdene. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker flere rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til "føre-var-prinsippet", naturmangfoldlovens § 9. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. En tillatelse til frakt av felt elg med helikopter vil derfor ikke bryte mot «føre-var-prinsippet».

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. I Lomsdalen er det ei privat, åpen

koie i tillegg til et «nødhusvær» i form av en restaurert potetkjeller på den gamle Lomsdalsgården. På Lomsdalsgården er det ellers bare rester etter de gamle byggene. Til tross for gammel kulturmark oppleves Lomsdalsområdet som et lite påvirket område, og oppfattes av mange som selve kjernen i nasjonalparken. Det er også få synlige spor av menneskelig påvirkning i området ut over dette.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. I tillegg forstyrrer motorferdsel fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Ut over dispensasjon til transport av felt elg og transport av varer til hytta i Lomsdalen foreligger det ingen gyldige dispensasjoner for motorferdsel i området. Lomsdalen er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
BRØNNØY KOMMUNE	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Mikael Andre Arnesen Bønå
Måkeveien 12
8906 BRØNNØYSUND

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/5830 **Deres ref.** **Dato** 20.09.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon, helikopter - Lomsdal-Visten nasjonalpark, Laksmark, Mikael Bønå

Her kommer svar på søknaden din om bruk av helikopter til å transportere ut felt elg fra Laksmarka.

Vedtak
Mikael Andre Bønå får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med helikopter fra jaktfelt Laksmarka i Vevelstad kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

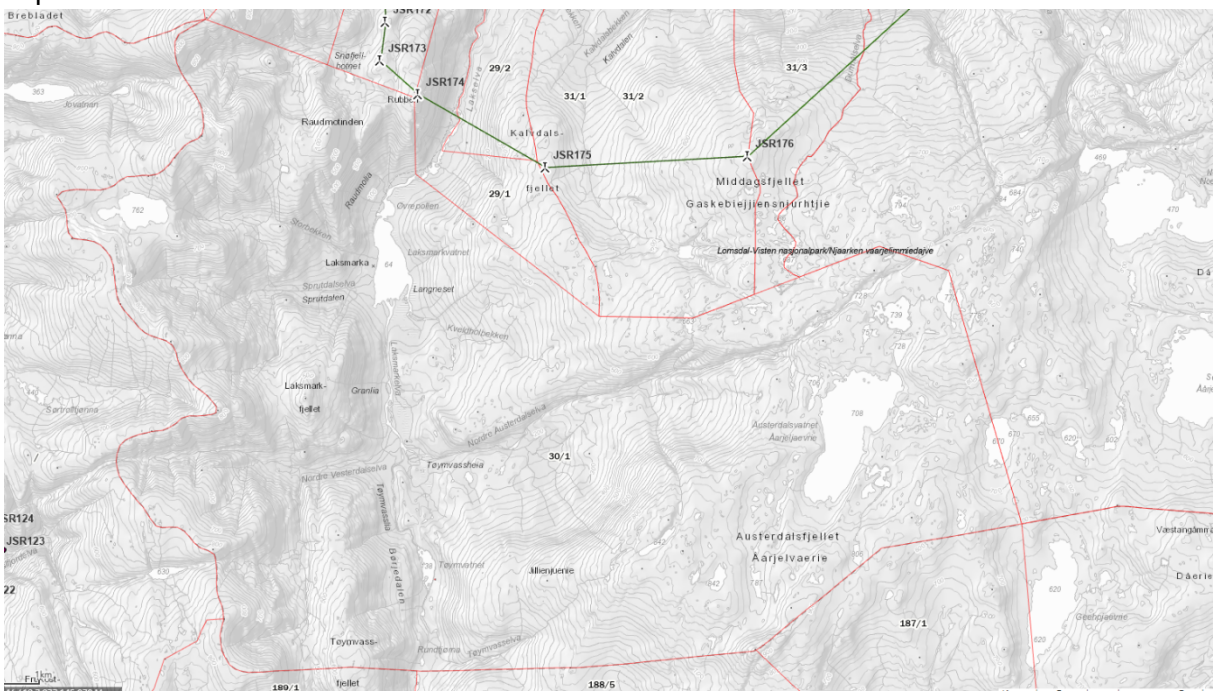
Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 25. september til 5. november for årene 2022-2023.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjonen på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vevelstad kommune. Dette vedtaket sendes nå til kommunen som vil behandle den.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn
Mikael Bønå har per e-post 19. september 2022 søkt om dispensasjon til bruk av helikopter til transport av felt elg på vegne av jaktlaget i Laksmarka i Vevelstad. For 2022 er jaktlaget tildelt fire dyr. Det søkes om dispensasjon for årene 2022 og 2023 i tidsrommet 25. september til 23. desember.

Kart over Laksmark. Hele Laksmark, gnr 30 bnr 1 ligger innenfor Lomsdal-Visten nasjonalpark

Lovgrunnlag
Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.
Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h. Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av søknaden
Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet ligger i nasjonalparken, i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng. Området er vegløst og bortsett fra stia til Laksmarkvatnet er det heller ikke stier i området. Jaktfeltet har til dels svært lange avstander til båt og videre transportmuligheter. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Det er et mål i forvaltningen at motorferdsel skal begrenses. Tidligere har det blitt gitt dispensasjon fram til 5. november og med en begrensning på 2 turer for å hente ut dyr. Helikopteret kan på disse 2 turene gå ned flere plasser for å hente slakt.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Laksmarka ble vernet som naturreservat gjennom verneplan for barskog i 1992. Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog for Midt-Norge (NINA-rapport 006) og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra denne og Artskart.

De indre delene av Laksmarkdalen er lite påvirkede barskogområder. Området har næringsrik grunn med frodig granskogsvegetasjon av storbregne- og høgstaudetype. Ved utløpet av Laksmarkvatnet er noe høyproduktiv gråor-heggeskog. I furuskogen er et betydelig innslag av eldre trær, gadd og læger. Spor av hogst finnes i hele området, men de er av eldre dato. Området karakteriseres som variert og generelt lite påvirket. Områdene har et rikt fugleliv. Det er registrert hekking av hakkespetter og området har en god storfuglbestand. I området er det registrert brunskjene, som er registrert som sårbar i norsk rødliste, og hare, gjøk og lirype som alle er registrert som nært truede arter. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Hele området brukes som reinbeite.

Selv om det er gjort få registreringer av truede arter eller høgt verdisatte naturverdier i det gamle naturreservatet er det rimelig å anta at det er høge verdier knyttet til gammel skog. Fordi området allerede var vernet som naturreservat ble det ikke gjort naturtypekartlegginger her under utredningsarbeidet med nasjonalparken. Det er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området, som ikke er registrert, og ikke-registrerte rødslistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i den gamle gran- og

furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til "føre-var-prinsippet", naturmangfoldlovens § 9. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. En tillatelse til frakt av felt elg med helikopter vil derfor ikke bryte mot «føre-var-prinsippet».

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Tidligere lå det en gård ved Laksmarkvatnet, men av denne er det bare murene som står. Ved Tøymvatnet ligger Tøymvasshytta, anleggsbrakke oppført i forbindelse med arbeid med kraftlinja gjennom dalføret. Hytta er nå overtatt og restaurert av Vevelstad kommune. Kraftlinja er, i likhet med telefonlinja som tidligere gikk gjennom dalen, fjernet. Området oppleves som et lite påvirket område og for de fleste som ferdes i dalføret er ikke sporene etter disse to linjene synlige. Bortsett fra stia til Laksmarkvatnet og enkelte varder videre sørover i dalføret er det få synlige spor etter menneskers bruk.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. I tillegg forstyrrer motorferdsel fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det foreligger ingen gyldige dispensasjoner til motorferdsel i området, men det har tidligere blitt gitt dispensasjon til frakt av materialer og utstyr til Tøymvasshytta. Laksmarkdalen-Børjedalen er et attraktivt turmål i nasjonalparken. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
VEVELSTAD KOMMUNE	Forvikveien 118	8976	VEVELSTAD
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Lars Anders Lorentzen
Brinken 11
8661 Mosjøen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand **Vår ref.** 2022/5324 **Deres ref.** **Dato** 30.08.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad dispensasjon for motorferdsel Lomsdal-Visten og Sirijorda naturreservat. Elgvald Eiterådal sør.

Her er svar på din søknad om dispensasjon for motorisert ferdsel i forbindelse med utfrakt av elg i Eiterådal sør. **Dispensasjone gis med vilkår, og i to separate vedtak. Et for helikoptertransport og et for motorferdsel i Sirijorda naturreservat.**

Vedtak 1 (Helikopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark og Sirijorda naturreservat):
Lars A. Lorentzen får på vegne av jaktlaget i Eiterådal sør (1. periode) i Vefsn kommune dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriften for Lomsdal-Visten nasjonalpark § 3, punkt 6.3, bokstav h, og verneforskriften for Sirijorda naturreservat § 7, 11. Dette i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 25. september til 7. oktober 2022 til og med 2025. Flyging etter 4. oktober må også klareres med overtakende jaktlag, Torstein Dagsvik.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Carl Norberg på telefon 906 45 339 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

Vedtak 2 (ATV i Sirijorda naturreservat):
Lars A. Lorentzen får på vegne av jaktlaget i Eiterådal sør (1.periode) i Vefsn kommune dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sirijorda naturreservat til utfrakt av felt elg med ATV. Vedtaket er hjemlet i verneforskriftens § 7 nr. 11.

Vilkår for dispensasjonen:

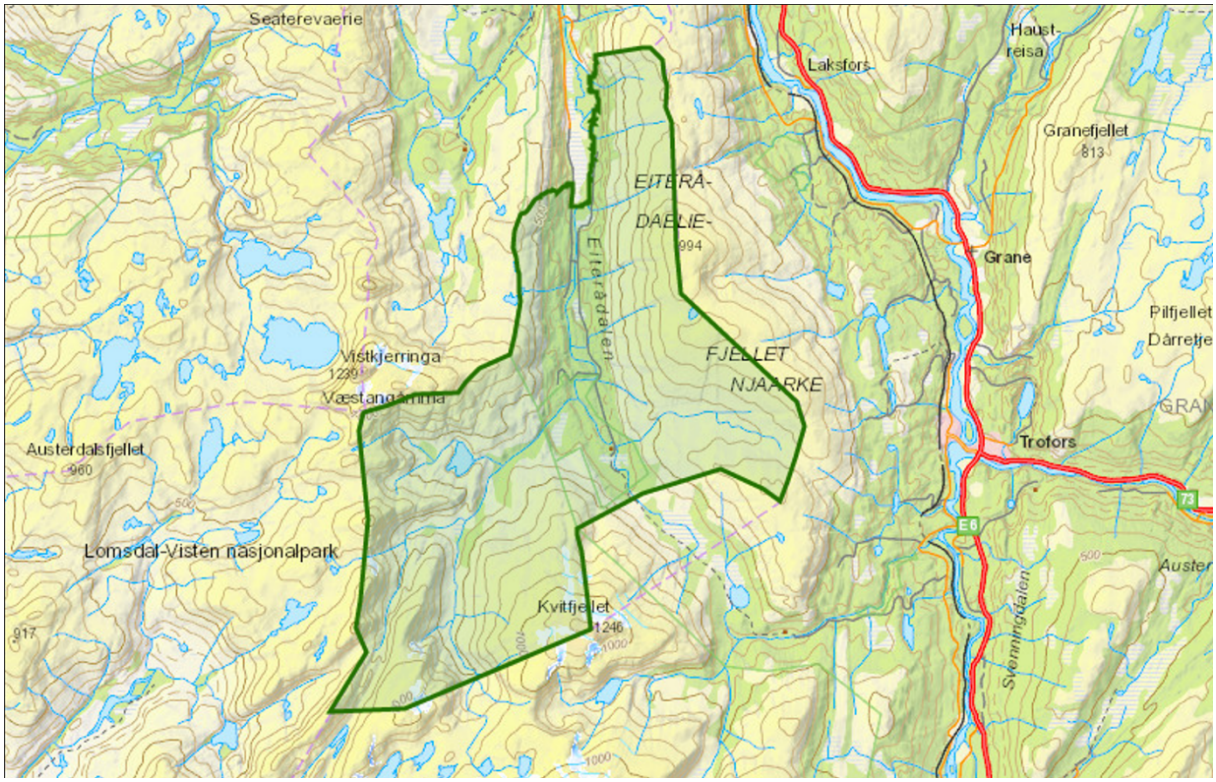
- Dispensasjonen gjelder for perioden 25. september til 7. oktober 2022 til og med 2025. Kjøring etter 4. oktober må også klareres med overtakende jaktlag, Torstein Dagsvik.
- Dispensasjonen gjelder én tur per felt elg.
- Dispensasjonen gjelder for kjøring langs eksisterende kjørespor og eldre skogsveier i Sirijorda naturreservat. Det kan kjøres i en avstand til inntil 500 m fra de eksisterende bilvegene inn til Sirijorda og Langskardnasan.
- Det er ikke tillatt å kjøre ned, rydde eller skade etablert kratt, og heller ikke rydde unna vindfall i de eldre kjørespora. Unntaket er vindfall på kjøretrasè/sti fra Langskardnasan til Steinbekken og fra Pynten til stimøte med sti til Litlskardvatnet.
- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. november aktuelt kjøreår.
- Det skal bare kjøres på en måte som ikke skader terrenget, og det skal ikke kjøres i blaut myr eller annet bløtt terreng med dårlig bæreevne.
- Dersom det er rein i området så må dette hensyntas ved kjøring.
- Kjøringen skal varsles naturoppsynet (Carl Norberg, mob 906 45 339) etter elgen er felt, før kjøringen gjennomføres.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er sendt med kopi til kommunen.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn
Lars Lorentzen har per e-post 29. august 22 søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet Eiterådal sør som delvis ligger i Lomsdal- Visten nasjonalpark. Det søkes også om bruk av kjøretøy (Snøskuter/ATV) i Sirijorda naturreservat som ligger i samme jaktfelt. Det er opplyst at kvoten er på 4 dyr. Søknaden berører to forskjellige vernebestemmelser og praktiske hensyn vil søknaden bli svart ut med to vedtak i samme brev.

Det søkes om dispensasjon for tidsrommet 25. september – 7. oktober. Jaktlaget har kun jakt fram til 4. oktober, slik at eventuell kjøring etter denne dato må avklares med overtakende/påtroppende jaktlag, Torstein Dagsvik. Nasjonalparkfovalter har lagt dette fram for jaktleder, og dette må eventuelt klareres og avtales mellom partene slik at ikke aktiviteten ødelegger for eventuelle drev. Overtakende jaktlag blir satt på kopi.

Kart: Jaktfeltet Eiterådalen Sør.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sirijorda naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon av 10. november 2017. Formålet med vernet er å *«bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, med godt utviklet kalkgranskog med sitt biologiske mangfold i form av spesielle naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særlig betydning for biologisk mangfold og har en særskilt naturvitenskapelig verdi gjennom kombinasjonen av mange kalkgranskogutforminger, gammel naturskog og velutviklede bekkekløfter og mange truede og sjeldne arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.»*

I naturreservatet er «*motorferdsel til lands og til vanns, herunder start og landing med luftfartøy, forbudt»* (§ 5 nr. 1). Det er likevel gjort unntak for «*motorisert ferdsel langs eksisterende vei inn til Sirijorda og Langskardnasan»* (§ 6 nr. 5) og for «*uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget*» (§ 6 nr. 2). Videre er det åpnet for å, etter søknad, kunne gi dispensasjon til *«nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 nr. 2*» (§ 7 nr 11)

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:
Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter nasjonalparkens verneforskrift § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering
Naturverdiene i Sirijorda naturreservat er godt kjent fra kartlegging i forkant av og under verneprosessen. Før opprettelsen av naturreservatet ble det foretatt en del hogster i området og det eksisterer derfor en del eldre kjørespor og skogsveger av ulik alder. Disse har forbindelse til eksisterende vegnett som etter verneforskriften er åpen for motorisert ferdsel til Sirijorda og Langskardnasen. Noen av kjøresporene er imidlertid i ferd med å gro igjen med kratt og skog. Formålsbestemmelsen i verneforskriften er blant annet å videreutvikle skogvernet, det vil derfor være naturlig å sette villkår om at kratt og skog ikke må ryddes vekk/kjøres ned for å komme fram.

Utfrakt av felt elg kan skje med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget uten at det kreves egen dispensasjon fra verneforskriften. Dette omfatter også bruk av snøskuter i de tilfellene det er snøføre for kjøring. Det trengs altså ikke en egen dispensasjon for å kjøre snøskuter på snødekt mark til utfrakt av felt elg. Bruk av ATV uten belter må derimot ha egen dispensasjon fra verneforskriften. Det er søkt om å få kjøre ATV på kjørespor og skogsveger og inntil 500 meter fra bilvegene. Selv om det kjøres på eksisterende eldre kjørespor kan det medføre nye spor og skader på terrenget. Det settes derfor vilkår om at det skal kjøres på en slik måte som ikke skader terrenget. Kjøring i bløtt terreng skal unngås. Dette betyr at sjåfør må ta hensyn til vær og føreforhold og lokale forhold på stedet for å unngå terrengskader.

Vår vurdering er at en slik begrenset kjøring ikke skader formålet med vernet. All motorisert ferdsel medfører en viss grad av forstyrrelse for dyrelivet. Det er satt vilkår i dispensasjonen om at motorferdselen bare gjelder én tur pr. felt elg. Vi vurderer at den samlede belastningen av denne og annen aktivitet ikke blir for stor.

Søknaden om helikopterfrakt av slakt i Lomsdal-Visten nasjonalpark er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet Eiterådal sør ligger delvis i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. De delene av jaktfeltet som ligger i nasjonalparken ligger i delvis vanskelig tilgjengelig terreng. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig (framfor lett beltegående kjøretøy) fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det innvilges flerårig dispensasjon.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Områdene Sirijordaksla, Litlskardvatnet, Velfjordskardet, Måsskardet og nordvestsida av Kvitfjellet inngår i jaktfeltet Eiterådal sør. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og Naturbase. Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede i Eiterådalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. Granskog dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog.
Det er særlig store verdier knyttet til gammel skog i elvekløftene i Velfjordskardelva. Området er preget av dramatisk og verdifull vassdragsnatur. I den sørvendte skråninga mot Litlskardaksla finner vi rasmark med rikere innslag.

Blåbærgranskog er dominerende, men både småbregne- og høgstaudegranskog er ganske vanlige. Gran dominerer, men det er stedvis mye bjørk, litt furu og sparsomt med andre treslag. Lokalt finnes rik flora av kalkkrevende plantearter. Det er dokumentert få signal- og rødlistearter knyttet til gammel granskog. Hogstinngrep fra gamle dimensjonshogster finnes.

I følge Naturbase er det registrert svartsonekjuke og jøkelstarr i områdene som jaktfeltet ligger i. Svartsonekjuke er registrert som nært truet i norsk rødlisten og jøkelstarr som sårbar. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se http://www.artsdatabanken.no/Rodliste). Områdene er også yngleområde for enkelte rovfuglarter.

Området brukes som høstbeite for rein og det skal derfor tas særskilt hensyn dersom det er rein i området. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for spor etter tidligere bruk, som gammerester, hesteveger og hogst oppleves områdene som lite påvirkede.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Utover dispensasjon for å fly ut elg i de andre jaktfeltene i Eiterådalen foreligger det ingen andre gyldige dispensasjoner for motorferdsel i områdene som jaktfeltet ligger i tidsrommet.

Eiterådalen er et attraktivt turområde. Innenfor nasjonalparken er særlig Litlskardvatnet mye besøkt. Den største friluftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

VEFSN KOMMUNE	Postboks 560	8651	MOSJØEN
Statens Naturoppsyn Trofors	Trofors jernbanestasjon	8680	TROFORS
Torstein Dagsvik	Heggvegen 13	8657	Mosjøen
JILLEN-NJAARKE REINBEITEDISTRIKT	c/o leder Torstein Appfjell Haustreisvegen 98	8684	TROFORS
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/6282-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 06.10.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	30/22	13.10.2022

Uttalelse til søknad om autorisasjon for etablering av besøkssenter for skog i Grane kommune

Vedlegg:
1 Presentasjon Vollen i Grane kommune
2 henvendelse nasjonalparkstyre Lomsdal-Visten.docx

Forvalters tilrådning

Njaarken vaarjelimmiedajveraerie/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre ønsker etablering av et besøkssenter for skog i Grane kommune velkommen.

Et av formålene til Lomsdal-Visten nasjonalpark er å sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sammen med andre verneområder og Børgefjell nasjonalpark kan vi oppleve mange typer skog på et lite geografisk område. Fra skoggrensen i høyfjellet ned til kystskogen finnes store variasjoner og artsrikdom, noe som vil øke opplevelsesverdien for et besøkssenter her. Besøkende kan få informasjon og kunnskap om ulike verdier på besøkssenter for etterpå å oppleve de samme verdiene ute i skogen. Få andre områder i Norge kan vise til en så stor variasjon i et forholdsvis avgrenset geografisk område.

Grane har status som nasjonalparkkommune, og har etablert et godt samarbeid med Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Dette samarbeidet kan videreutvikles og styrkes gjennom et besøkssenter for skog. Det vil være en uvurderlig positiv styrke å få økt ressurs til formidlingsarbeid og da spesielt knyttet opp mot skoler, barn og unge. Samarbeidet om verdiene vil også styrkes for lokale aktører i regionen, museum og andre besøkssenter lengre sør og nord.

Et besøkssenter er en viktig arena for verneforvaltning til å nå publikum. Nasjonalparkstyret mener et besøkssenter bidrar til å styrke skog- og arealvernet i en region som historisk har sett begrensninger når skog og areal båndlegges med

arealvern. Et besøkssenter vil skape lokal stolthet om lokale naturverdier, historisk bruk og skogressursene som viktig bidrag i det grønne skiftet.

Bakgrunn og vurdering

Nasjonalparkstyret har mottatt henvendelse fra Grane kommune ved ordfører, med ønske om uttalelse til søknad om autorisasjon for etablering av besøkssenter for skog i Grane kommune.

Miljødirektoratet skal autorisere et besøkssenter skog i 2022. Det nye besøkssenteret vil bli det 37. autoriserte besøkssenteret i Norge, og det første med skog som tema. Tidligere er det opprettet besøkssenter med tema nasjonalpark, våtmark, rovdyr, villrein, verdensarv og Oslofjorden. Av disse er det opprettet besøkssenter rovdyr i Namsskogan og besøkssenter nasjonalpark i Lierne. I Saltdal er det besøkssenter nasjonalpark hvor Grane og Hattfjelldal er medeiere gjennom egen stiftelse. Nærmeste verdensarvsenter er Vegaøyan.

Det nye besøkssenteret skal skape oppmerksomhet om hvor viktig skogen er for naturmangfold og klima, og bygge forståelse for behovet for skogvern og ei bærekraftig skogforvaltning. Skogen er det økosystemet der vi finner flest arter i Norge, og hvor det også finnes flest trua arter. Det er også flere naturtyper i skogen som er vurdert som trua og nært trua. Det viktigste virkemiddelet, ifølge nasjonale myndigheter for å ta vare på disse artene og naturtypene er vern av skogen. Skogen spiller en viktig rolle for å avgrense klimaendringer, blant annet gjennom opptak og lagring av CO2. I et endret klima forventes endringer i norske skoger, og vern og bærekraftig skogbruk blir viktig for å skape klimarobuste skoger. Intakt skog er viktig for klimatilpassing, og kan blant annet redusere risiko for flom og ras. Bærekraftig skogbruk er viktig i det grønne skiftet, der fornybare ressurser som skog vil spille ei viktig rolle.

Et besøkssenter skog skal skape bevissthet om skogens mange verdier og forståelse for behovet for skogvern og en bærekraftig skogforvaltning. Besøkssenteret skal derfor informere om skogvern, skogen som økosystem, økosystemtjenester knyttet til skog og skogens klimabidrag inkludert skogens rolle for klimatilpasning, samt presentere skogens opplevelsesverdier og stimulere til friluftsliv.

Besøkssenter skog skal være et fysisk senter. Alle som driver med, eller ønsker å drive med naturinformasjon kan søke om å bli autorisert, slik som naturinformasjonssenter, museum, kommuner eller andre. Besøkssentrene skal spre kunnskap og skape oppmerksomhet om sitt fagfelt.

De skal bidra til lokal, bærekraftig verdiskaping gjennom måten de drives på. Dette gjøres ved å:

- Inspirere folk til å ville lære mer om senterets spesifikke fagfelt gjennom å tilrettelegge informasjon og gi dem gode opplevelser.
- Legge til rette for godt samspill med lokale aktører for å utvikle bærekraftige aktiviteter utenfor og i verneområder.

Utlysingen er i tråd med budsjettproposisjonen til Klima- og miljødepartementet for 2022, der det blir varslet autorisering av et slikt senter i år. Til oppstart av et besøkssenter skog er det sett av kr 1 222 000,- i 2022.

For å bli autorisert besøkssenter må virksomheten oppfylle en rekke krav, disse kommer frem av veileder som ligger på følgende url: https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/myndigheter/bli-autorisert-besokssenter/

Et av kravene i veileder lyder som følger:

«Sentrene bør arbeide for godt samarbeid med lokal og regional forvaltning, private reiselivsaktører, frivillige organisasjoner og spesielt skoler. Der forholdene ligger til rette for det, skal sentrene samlokaliseres med relevante etablerte institusjoner som informerer om natur eller kultur (f.eks. museer eller forvaltningsknutepunkter).

Brev om anbefaling eller støtte fra kommuner bør vise til kommunestyrevedtak. Støttebrevet skal forklare hvorfor kommunen anbefaler autorisasjon og beskrive i hvor stor grad senteret samarbeider med kommunene, og spesielt om og hvor mye økonomisk støtte kommunen vil gi og om den er representert i senterets styre. Informasjon om forankring i kommuneplan kan også være aktuelt.

Brev med anbefaling eller støtte fra statsforvalter, verneområdestyre og rovviltnemnd bør forklare hvorfor senteret anbefales, beskrive i hvor stor grad senteret samarbeider med verneområdestyre, statsforvalter eller rovviltnemnd, og om verneområdestyret er representert i senterets styre»

I siste avsnitt i ovenstående sitat settes det krav om at det skal foreligge brev med anbefaling eller støtte fra verneområdestyre. Her skal en også forklarer hvorfor senteret anbefales med beskrivelse i hvor stor grad senteret samarbeider med verneområdestyret og om verneområdestyret er representert i senterets styre.

Til nasjonalparkstyrets behandling på styremøte den 13. oktober 2022 vil det ikke foreligge noen komplett søknad fra Grane kommune da denne vil være under utarbeiding frem til søknadsfrist. Beslutningsgrunnlaget vil bestå av prospekter/prosjektbeskrivelser.

Kommunen skriver innledningsvis i sin henvende: «*Det er et ønske om å få økte personalressurser knyttet til de ulike verneområdene inklusive de to nasjonalparkene. De to nasjonalparkforvalterne, som ikke bor i Grane kommune, vil kunne samarbeide godt med en lokal ressurs som vi ønsker å bygge opp.*» Dette er svært positivt med tanke på formidling også opp mot skoler, barn og unge som ofte blir bortprioritert på grunn av prioritering av ressurser.

Grane nasjonalparkkommune har et godt og tett samarbeid med verneområdeforvaltningen. Nasjonalparkstyret hadde møte med Grane kommune og befaring på Vollen ved Trofors den 17. juni 22 hvor kommunen la fram planer for bruk av næringsarealet også med tanke på søknad om besøkssenter. Kommunen drøfter også dette i sin henvendelse. En slik etablering vil være positivt for nærheten til Lomsdal-Visten nasjonalpark, og vil danne muligheten for en «grønn reise», med tog til Trofors, informasjon på Vollen og fottur inn til Lomsdal-Visten nasjonalpark via Stavassdalen.

GRANE KOMMUNE
Midt i blinken

Grane
nasjonalparkkommune

Velkommen!

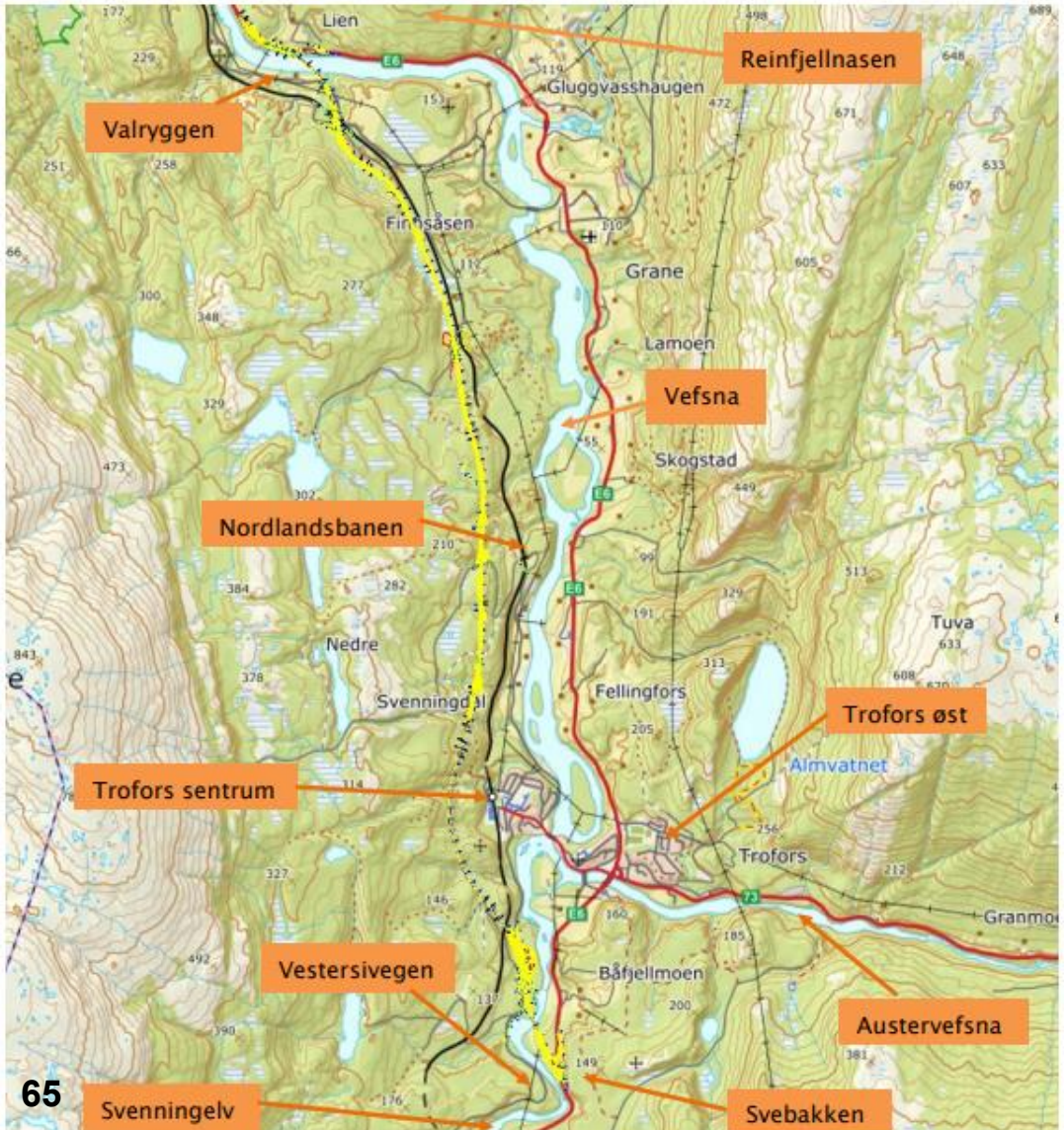
Utløsende faktor – E6 Svenningelv - Lien

Utløsende faktor:

- Ny E6 (Strekning Svenningelv – Lien) legges i ny trase.

Konsekvens:

- Transportmønstrene i området vrenges.
- Kundegrunnlaget til eksisterende bedrifter reduseres betydelig.
- Trofors blir mer sentralt (kortere kjøreavstand).
- Tunneldeponi kan utvikles til et næringsområde.

Hvordan jobber Grane kommune – Mulighetsrom ny E6

GRANE KOMMUNE
Midt i blinken

Grane
nasjonalparkkommune

Næringsutvikling tilknyttet ny E6

GRANE KOMMUNE
Midt i blinken

Grane
nasjonalparkkommune

Innhold

Prosjektutløsende behov 3

Hva ønsker Grane kommune? 3

Hvilke mulighetsrom finnes og hva er suksessfaktorer? 4
Mulighetsrom 1: Fremtidig næringsområde ved Svenningelv. 4
Mulighetsrom 2: Areal rundt nytt næringsområde 6
Mulighetsrom 3: Vestersivegen og Trofors handelspark 8
Mulighetsrom 4: Innfallsport Lomsdal-Visten nasjonalpark. 9
Mulighetsrom 5: Bolyst i Grane kommune 9

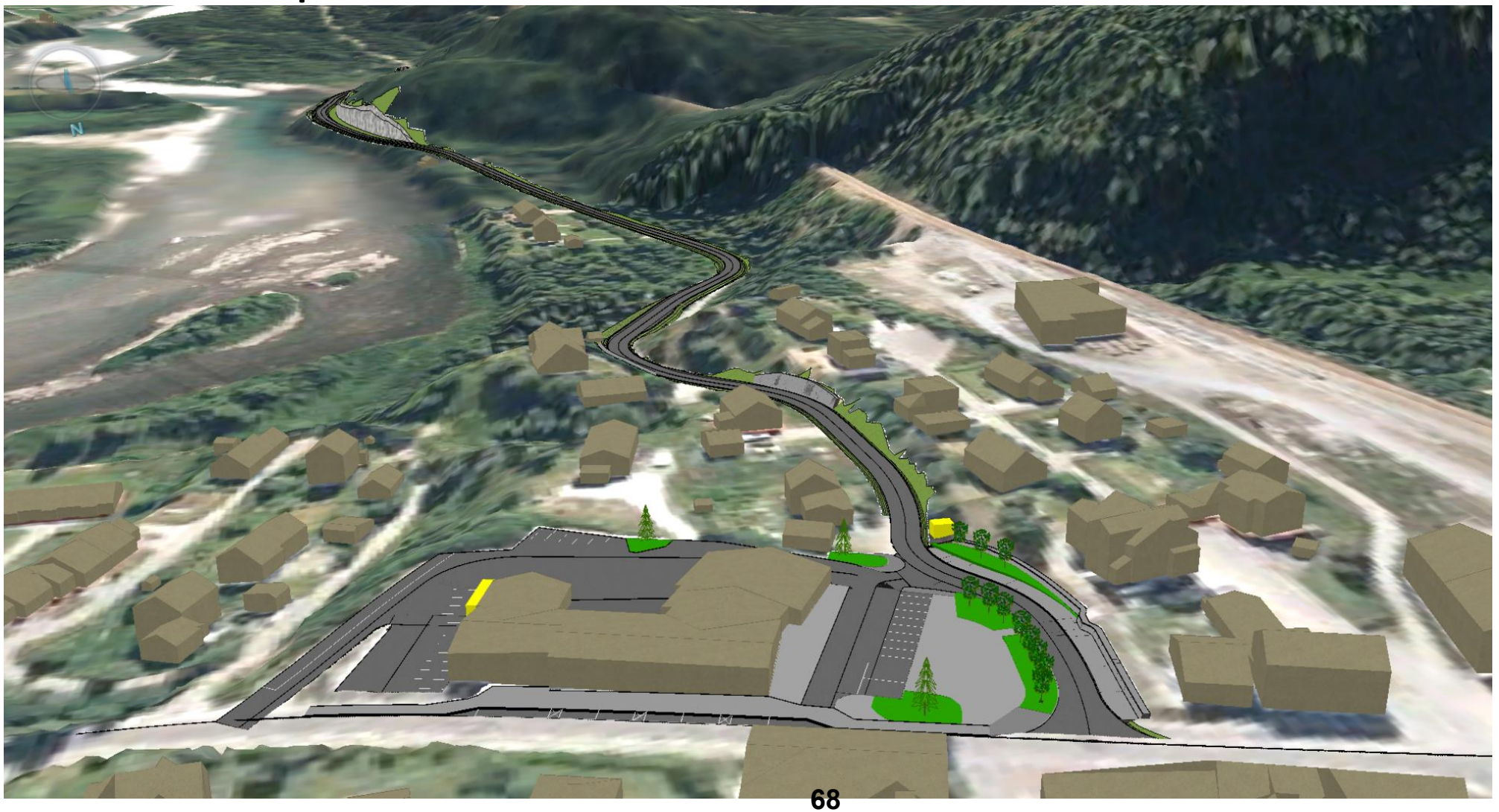
VEDLEGG 10
Prosjektstyringsplan for Mulighetsrom 1: Fremtidig næringsområde ved Svenningelv. 10

Hva skal Statens vegvesen bygge ved Vollen?

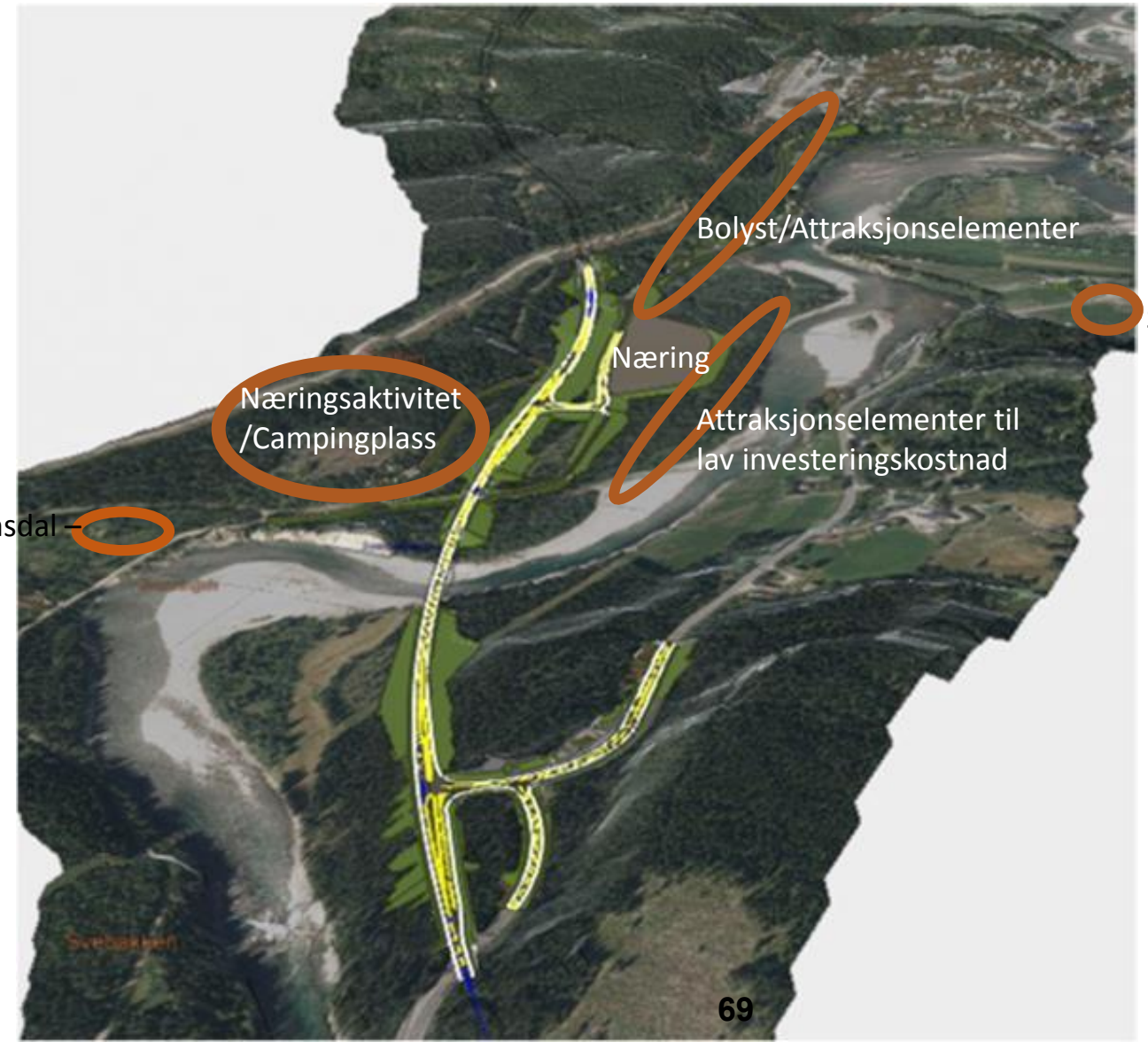

- Grane kommune mottar et ferdig oppfylt areal 31.10.2024
- Ny E6 åpnes for trafikk 01.11.2025

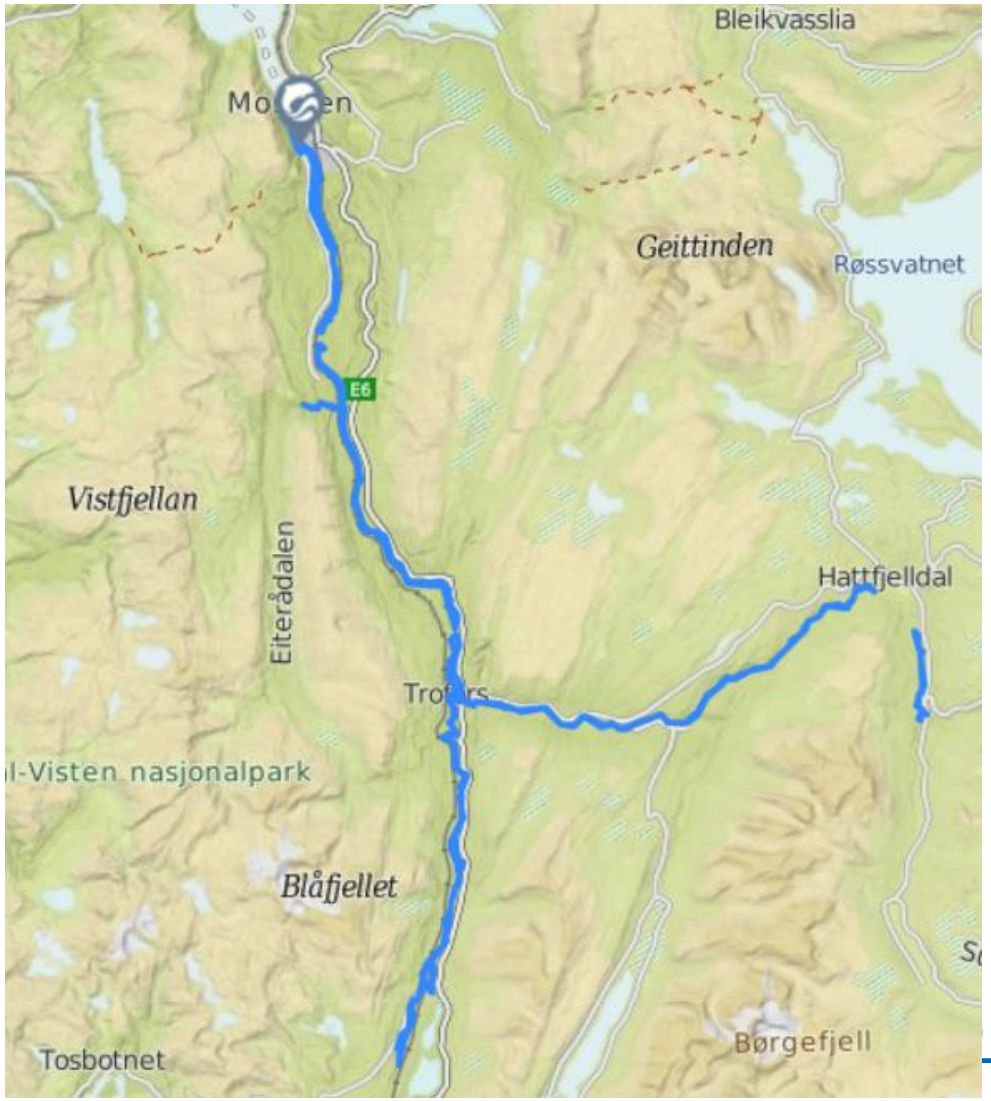
Hva skal Statens vegvesen bygge ved Trofors handelspark?

Grovt oversiktsbilde

Stoppeffekt – Skulptur av laks

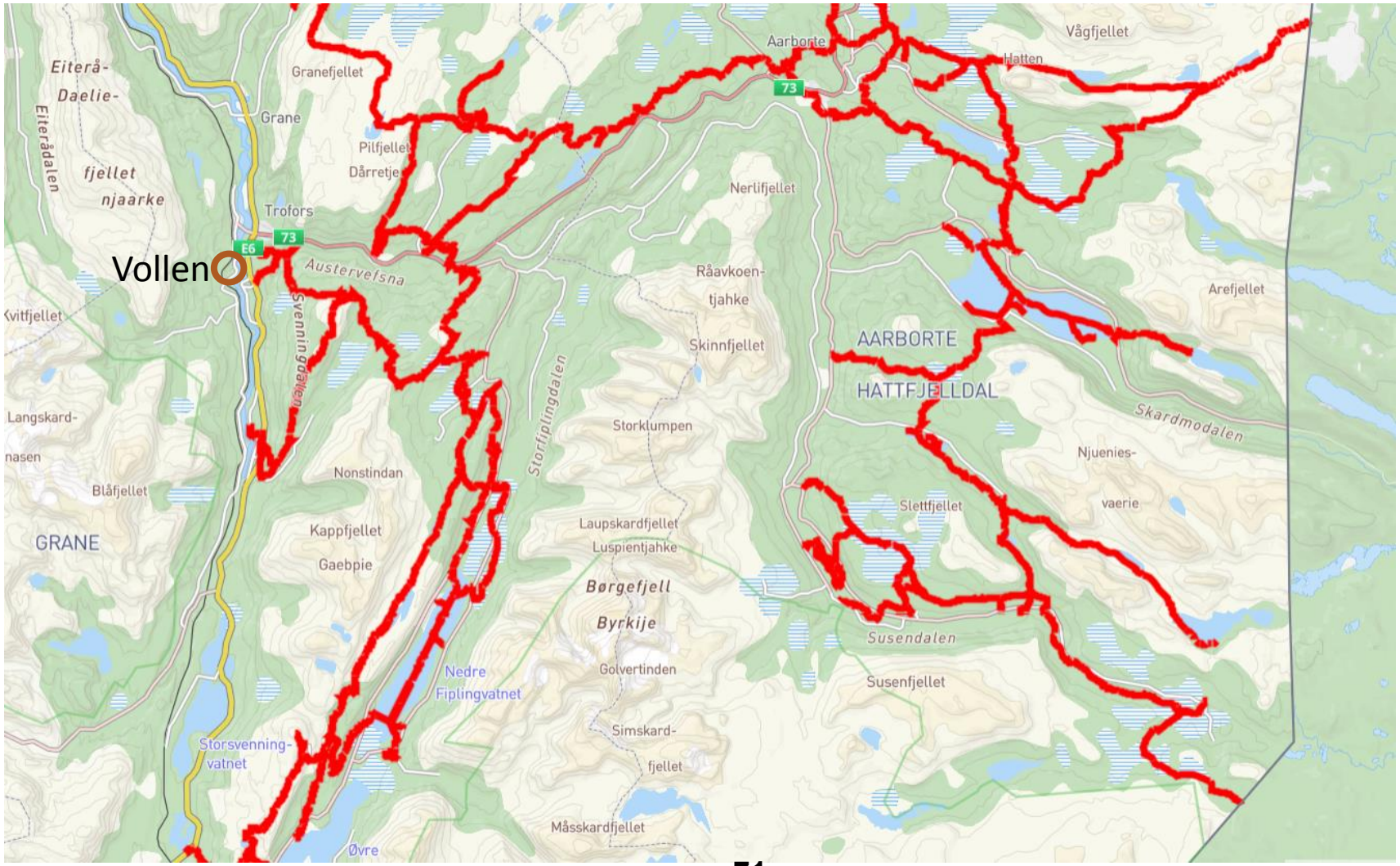

Lakseelvene Vefsna og Svenningelva går gjennom hoveddalførene av kommunen. I disse er det flere store fossefall hvor en kan se springende laks om sommeren. Historisk sett har Vefsna vært den suverent beste lakseelva i Nordland fylke og en av landets beste lakseelver.

runswick.ca/listing/salmon-plaza-monument

Stoppeffekt – Scooterløyper

Stoppeffekt – «Gamle Stavassdalsvegen» – Innfartsveg til Lomsdal- Visten nasjonalpark

- Prosjekt igangsatt med formål å etablere informasjonsprodukter som skaper interesse for nasjonalparker, friluftsliv og kultur.
- Det er et mål at produktene skal fenge alle aldersgrupper. Informasjonsprodukter kan være både fysiske og digitale.
- Prosjektet delfinansieres av Miljødirektoratet og gjennomføres av Grane kommune, Nasjonalparkforvalter, Helgeland friluftsråd og Helgeland museum.

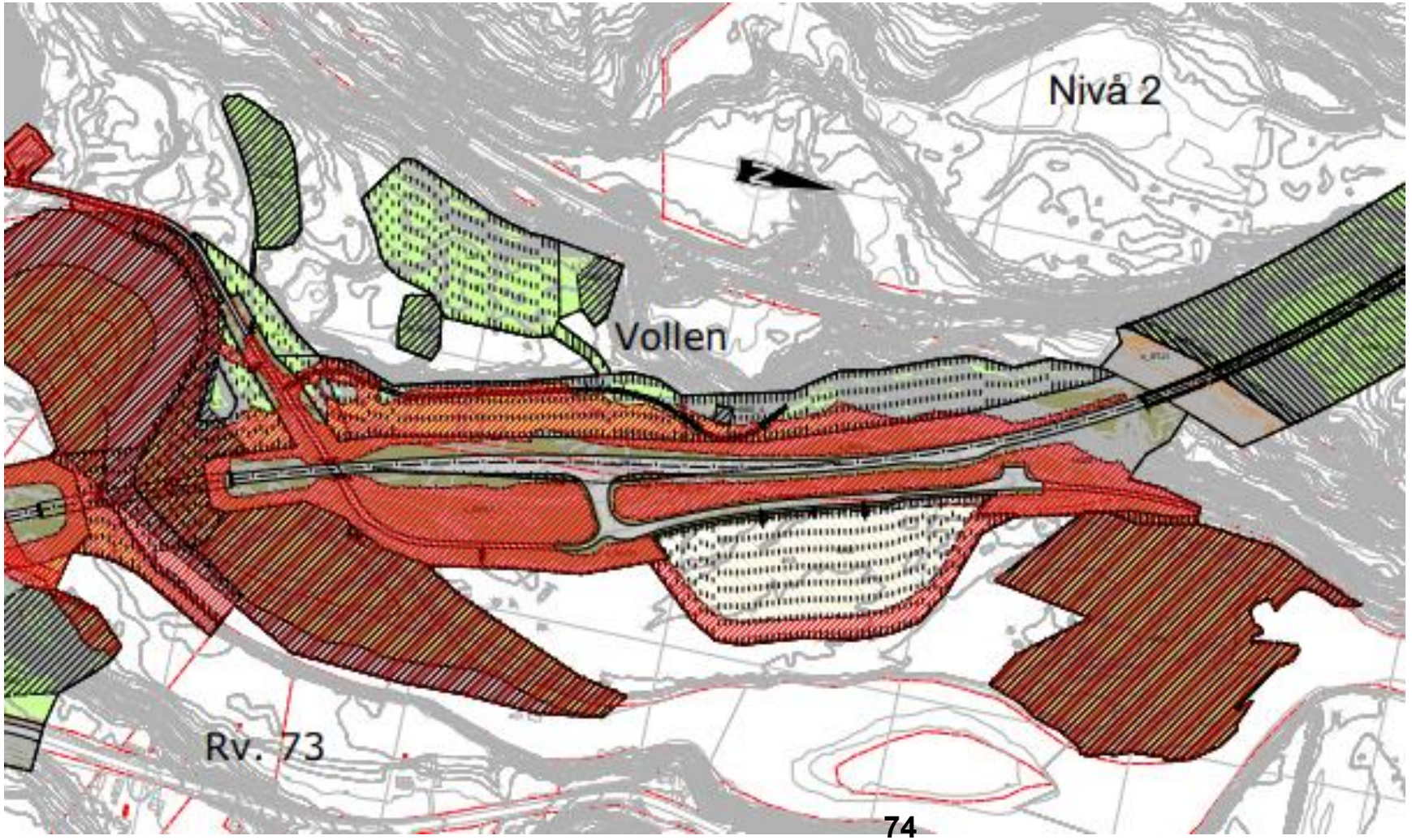
Grane nasjonalpark-kommune

Andre stoppeffekter

- Sti langs Svenningelva m/sittebenker.
- Inngjerdet område for hundelufting.
- Badeplass m/vedfyrt badstue.
- Skøytebane på deler av parkeringsplassen vinterstid.
- Har dere andre forslag?

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

§ 3.2 Kombinert bebyggelse og anleggsformål: Bensinstasjon/ vegserviceanlegg, kombinert med hotell/overnatting, annen offentlig eller privat tjenesteyting og annet uteoppholdsareal – BKB

§ 3.2.1 Arealet tillates benyttet som permanent masselager for ikke-organisk materiale (eks. grus og steinmasser). Arealet skal fylles opp til en høyde som er dimensjonert for 200årsflom inklusive en klimafaktor på 1,4.

§ 3.2.2 Fyllingsskråning ned mot tilstøtende terreng skal utformes med helning 1:4 eller slakere, og skal være kledd med stedlige vegetasjonsdekkemasser. Fyllingsskråninger skal erosjonssikres.

§ 3.2.3 Arealet på Vollen skal utformes og brukes slik at det ikke oppstår avrenning av finstoff og/eller forurensning som kan skade lokaliteten med Aursundløvetann (H560_5).

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

§ 3.2.4 Innenfor areal for kombinert bebyggelse og anlegg med tilhørende trafikkarealer og utearealer til opphold, kan det bygges og drives bensinstasjon, anlegg og bygninger for salg av drivstoff, etableres ladestasjon og overnattingstilbud i kombinasjon med vegkro/ bevertningssted. Det kan også etableres offentlig eller privat tjenesteyting med salgsvirksomhet knyttet til museums-, nasjonalparkrettet virksomhet og småskala næringsvirksomhet knyttet til vassdraget, landbruket og reindrifta.

- Maksimal utnyttelsesgrad er 75 %-BYA.
- Maksimal tillatt gesims-/mønehøyde er 8m/9m regnet fra ferdig planert terrengs gjennomsnittsnivå rundt den enkelte bygning.
- Bygninger, installasjoner og ubebygget del av tomta skal ha en helhetlig arkitektonisk utforming, som gjenspeiler at Grane er en nasjonalparkkommune og en skogbrukskommune
- Ved etablering av overnattingstilbud (støyfølsomt bruksformål) skal krav til innendørs støynivå være tilfredsstilt.
- Merkevaren Norges nasjonalparker skal brukes
- Utvendig lagring tillates ikke.

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

§ 3.2.5 For å sikre at området skal fremstå som helhetlig og attraktivt skal utbygger sammen med byggesøknad etter pbl. § 20-1 sende inn detaljert høydesatt illustrasjonsplan for den ubebygde delen av planformålet. Følgende kriterier skal oppfylles:

- Tydelig omramming både sett på avstand og når du besøker stedet
- Terrengforming og bruk av vegetasjonskledte arealer som inndeling og omramming
- Godt strukturerte trafikk- og parkeringsarealer både for bil og sykkel
- Gjennomarbeidet belysning, oppmerking og skilting innad på området
- Tydelig adskilte og skjermede arealer for myke trafikanter, og for uteopphold
- Universell utforming

Grane kommune avgjør om byggesøknad med illustrasjonsplan tilfredsstiller krav satt i denne reguleringsplan til at området skal fremstå som helhetlig, trafikksikkert og attraktivt.

Har dere råd/innspill til oss?

- Grane kommune vil gjerne ha råd/innspill så tidlig som mulig i prosessen. Hva synes dere vi bør gjøre?

Grane
nasjonalpark-
kommune

Henvendelse til Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre for styrebehandling den 13.10.22, vedrørende søknad om autorisasjon for etablering av besøkssenter for skog, og nasjonalparker i Grane kommune

Innledning

Grane kommune vil innen 21.10.22 søke om å bli autorisert som besøkssenter for skog. Vi ønsker å kombinere dette med et besøkssenter for de to nasjonalparkene og øvrige verneområder vi har i vår kommune. Søknaden er ikke ferdigstilt pr. i dag.

Vi planlegger å styrke vår kompetanse og formidlingskapasitet om naturen, og kulturen, som har gitt grunnlaget for etablering av nasjonalparkene, skogvernområdene og øvrige verneområder i kommunen. Vi ønsker å skape positive ringvirkninger, og få forståelse for både skogvern, bærekraftig skogbruk og bærekraftig bruk av utmarka hos ulike målgrupper. Det er et ønske om å få økte personalressurser knyttet til de ulike verneområdene inklusive de to nasjonalparkene. De to nasjonalparkforvalterne, som ikke bor i Grane kommune, vil kunne samarbeide godt med en lokal ressurs som vi ønsker å bygge opp. Det vil øke nasjonalparkenes mulighet for å drive formidlingsaktiviteter i et senter, men også ute i felt gjennom kapasitetsøkning.

Statens vegvesen bygger for tiden ny E6 forbi kommunesenteret i Grane kommune, og E6 flyttes til vestsiden av Svenningelva, sør for kommunesentret Trofors. E6 krysser over elva og skal rett inn i en to km lang tunell forbi kommunesentret. Her planlegges det en avkjøring til kommunesentret og det tilrettelegges et 18 dekar stort næringsareal. Reguleringsplanen ble vedtatt i 2020, og det er lagt inn i bestemmelsene at Grane kommune er en nasjonalparkkommune, og at det skal gjenspeiles i bygningsmasse og utendørs tilrettelegging. På næringsarealet tenkes næring som har behov for å ligge nær E6, samt at det er planer om synliggjøring av kommunens og hele regionens naturkvaliteter. Dagens drivstoffutsalg, elbil-lading, samt spisestedet Trixie som i dag ligger langs nåværende E6 er positive til å etablere seg på næringsarealet. Kommunen har planer om å utvikle dette stoppunktet for grønne næringer, naturinformasjon og informasjon om reiseliv i regionen m.v.

Arealet skal stå byggeklart i oktober 2024, ett år før det settes trafikk på vegen, i november 2025. Dette punktet vil ligge ca. 1,4 km sør for kommunesentret, får en avkjøring fra E6 og en forbedret veg inn til kommunesenteret. I dag går det en kommunal veg gjennom arealet fra Trofors og til Svenningdal. Dagens kommunale veg er også i dag en hovedinnfallsport til den ene nasjonalparken, Lomsdal –Visten nasjonalpark, via Stavassdalen. Næringsarealet ligger på elvekanten til det vernede vassdraget Svenningelva.

Dette er et naturlig punkt å legge et besøkssenter for skog fordi punktet har potensial for godt besøk av vegfarende. Stedet er samtidig sentralt også for lokalbefolkning, og dagens kommunale veg er i dag en mye brukt utfartsveg for lokale turgåere. Skolen i Grane, og skolene i omkringliggende kommuner, bruker Stavassdalen både til dagsbesøk og overnattingsturer. Barnehage, skoler, Nord universitet, folkehøgskole og landbruksskolen er

allerede besøkende til Stavassdalen og Lomsdal-Visten pr. i dag. Her vil et besøkssenter for skog, og nasjonalparker være en viktig ressurs, som man passerer på veg til Stavassdalen.

Børgefjell har sin hovedinnfallsport i Grane, fra Simskaret. Tomasvatnet er også en mye brukt innfallsport til nasjonalparken. Sistnevnte nås med tog fra Majavatn, og noen km å gå. Denne nasjonalparken ligger litt lenger unna senterets lokalisering, men informasjon vil likevel være viktig for de vegfarende, og lokalbefolkning.

Bakgrunn for søknad om besøkssenter for skog, og nasjonalparker

Grane kommune er en skogsbrukskommune der skogbruket har hatt stor betydning som næring siden skogen ble tatt ut på en industriell måte av «Engelskbruket». Engelske forretningsmenn som hadde både kapital, og kunnskap om drift av sagbruk, og eksport av virke, til det internasjonale marked, kjøpte opp store skogareal i Vefsn, Grane og Hattfjelldal i 1867.

Grane kommune er en del av Helgeland Museum, og har som eneste kommune på Helgeland skog og utmark som tema. Pr. i dag er avdelingsleder ved Helgeland museum i Grane skogutdannet, og har 25 års erfaring fra praktisk skogbruk. Avdelingen i Grane har i mange år brukt utmarka som formidlingsarena.

Avdelingslederen med samarbeidspartnere har vært aktiv i å få nedtegnet historien om tømmerfløting i Vefsnavassdraget, skogstuer og skogarbeiderliv i perioden fra skogbruket med intensivert drift i perioden fra «Engelskbruket», og frem til tømmerfløtinga opphørte i 1968.

Grane kommune har vært gjennom mange runder med verneprosesser av skog, og har flere myrreservat der det er fredning i hekketiden. Grane kommune har også en andel av nasjonalparkene Børgefjell/Byrkije og Lomsdal-Visten/ Njaarke. Pr. i dag er ca 34% av kommunens areal vernet og dersom en pågående vernerunde vedtas som innstilt, vil 36% av kommunen inneha et eller annet vern. I tillegg er de to store vassdragene Svenningdalselva og Vefsnavassdraget med sideelver, vernet mot kraftutbygging. Vassdragene er også nasjonalt laksevassdrag.

Formål:

Formålet med å et besøkssenter vil være å formidle de unike verdiene i de skogsområder som er vernet, men også formidle hvordan et bærekraftig skogbruk drives. Skogen har svært mange kvaliteter, og bruksområder som er viktige å formidle.

Skogshistorien i området inklusive den mer industrielle drift av skogen, som fikk sin start av «Engelskbruket», er en historie som er verdt å formidle.

Det vil også være viktig å formidle de unike verdiene våre to nasjonalparker, og øvrige verneområder, har.

Målgrupper:

Det vil være ulike målgrupper å henvende seg til. De vegfarende, turistene vil være en viktig målgruppe, som det ligger svært godt til rette for å nå. Lokalbefolkning og skoleelever både i egen og andre kommuner, i grunnskolen, videregående skole og høgskole- og universitet vil være målgrupper. Dette er miljøer man er i kontakt med allerede i dag. Skogeiere er også en naturlig målgruppe.

Lokalisering

Grane kommune med sine 2017 kvadratkilometer, er den første kommunen du møter på i Nordland når du kommer sørfra langs E6. Totalt bor det ca. 1450 innbyggere i Grane, hvorav rundt ca.1 000 bor i kommunesenteret Trofors.

Kommunen har forbindelse til kysten via fylkesvei 76, Tosenvegen. Riksveg 73 tar av fra Trofors mot Hattfjelldal og mot Sverige. Kommunen grenser i nord mot Vefsn, i øst mot Hattfjelldal, i vest mot Bindal og Brønnøy, og i sør mot Røyrvik og Namsskogan i Trøndelag.

Det nye næringsarealet har en egen reguleringsplan, og vil ha en sentral beliggenhet rett ved hovedferdselsåren, E6, gjennom Nordland. Den gamle ferdselsvegen inn til Stavassdalen og hovedinnfallsporten til Lomsdal-Visten ligger i umiddelbar nærhet til det påbegynte næringarealet. Her er det planlagt en bedre parkeringsplass enn pr. i dag. Den gamle ferdselsvegen er allerede merket og delvis klopplagt, men skal tilrettelegges enda bedre ganske snart(22/23). Det er allerede noe trafikk av personer som skal inn i nasjonalparken, og som kommer med tog til Trofors. Dette er den raskeste vegen når man går inn i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Dette er et naturlig punkt å legge et besøkssenter for skog fordi punktet har potensial for godt besøk av vegfarende. Stedet er samtidig sentralt også for lokalbefolkning, og vegen er i dag en mye brukt utfartsveg for turgåere. Skolen i Grane, og skolene i omkringliggende kommuner, bruker Stavassdalen både til dagsbesøk og overnattingsturer. Barnehage, skoler, Nord universitet, folkehøgskole og landbruksskolen er eksempler på besøkende allerede i dag. Her vil et besøkssenter skog være en viktig ressurs som man passerer på veg til Stavassdalen.

Kommunesenteret Trofors ligger gunstig plassert for store naturopplevelser med den mektige Børgefjell nasjonalpark på østsiden av E6 og Lomsdal-Visten på vestsiden av E6. Ved Trofors møtes elvene Austervefsna og Svenningdalselva og danner det kjente, og vernede, Vefsna-vassdraget som renner ut i fjorden i Mosjøen.

Samarbeidspartnere

-Det vil være helt sentralt å samarbeide med forvaltere og styrene i de to nasjonalparkene vi har en andel av med Børgefjell, og Lomsdal-Visten.

-Det vil være naturlig å ha et tett samarbeid med nasjonalparksenteret i Saltdal, der vi er medstiftere.

-Helgeland Museum er en naturlig samarbeidspartner for et besøkssenter for skog. Avdeling Grane med skog som tema, og avdeling Rana med naturhistorie.

-Grane kommune er medeiere i Vefsna Regionalpark sammen med kommunen Vefsn og Hattfjelldal. Regionalparken er et definert landskapsområde med felles natur- og kulturverdier. Kommunene har gjennom parken et langsiktig og forpliktende samarbeid mellom offentlig, privat og frivillig sektor om å ivareta og videreutvikle regionens natur- og kulturkvaliteter. Regionalparken har hatt ansvar for reisemålsutvikling i de tre kommunene og vært gjennom fase en og to i innovasjon Norges opplegg for reisemålsutvikling. Grane kommune har gjort vedtak om å gå videre til fase tre, fra ord til handling. Det er et mål å utvikle regionen til et bærekraftig reisemål, noe som også forplikter den enkelte kommune.

- Sammen med Vefsna regionalpark, Trollfjell geopark, Okstindan natur- og kulturpark, Vega Verdensarv og nasjonalparkkommunene i vårt område er vi i ferd med å utvikle et tettere samarbeid mellom disse områdene med rike natur- og kulturverdier. Vi har foreløpig kalt samarbeidet Parkforum «Helgeland på tvers». Dette samarbeidet er i startgropa.

-Visit Helgeland er en viktig samarbeidspartner og Grane kommune er medeier i vårt felles destinasjonsselskap på Helgeland.

-Statskog er en stor grunneier i kommunen og eier store deler av utmarka, samt en stor andel skog. Det er derfor naturlig å ha et tett samarbeid med Statskog.

-En del reiselivsbedrifter i Vefsn, Grane og Hattfjelldal har deltatt i et interkommunalt bedriftsnettverk der et hovedmål har vært å etablere bookbare opplevelser av høy kvalitet. Bedriftene HiNorth, etablert i Mosjøen og RiverNorth, etablert i Grane kommune, er gode eksempler på slike opplevelsesbedrifter som er etablert de senere år.

Det er et mål å lykkes med videre samarbeid mellom reiselivsbedriftene i området, og dette vil også et besøkssenter bidra til.

Organisering og økonomi

Organisering av senteret og økonomien i senteret må vi komme tilbake til i sammenheng med søknad om autorisasjonssøknaden til miljødirektoratet.

Innhold i et besøkssenter og informasjonstilbud

Grane kommune er en nasjonalparkkommune i dag. Inntil den nye bygningsmassen er klar til innflytting må Grane kommune ta ansvar for informasjonen om bygge opp dette i tråd med kravene til et besøkssenter for skog, og nasjonalparker. Dette innholdet må bygges opp fra grunnen av da vi ikke er et besøkssenter pr. i dag. Dette vil bli nærmere beskrevet i søknad om autorisasjon.

Bygg og Uteområder

Da vi er i planleggingsfasen for det nye næringsarealet der et et besøkssenter er planlagt lokalisert har vi gode muligheter for å tilrettelegge området både med bygningsmasse om

uteområder. Det er som nevnt lagt føringer i reguleringsplanen for området. Det pågår også arbeid for å planlegge uteområdene med gode muligheter for ulike aktiviteter.

For nye bygninger og tilbygg skal man så langt det er mulig velge miljø- og energivennlige løsninger. Nybygg skal være godt tilpasset omgivelsene og ikke påvirke miljøverdier negativt.

Kommunen er sentral i planlegging av området, og kommunen har selv vedtatt i gå i gang for å oppfylle sin del av det å bli et bærekraftig reisemål.

Universell Utforming

Bygningsmasse vil bli planlagt for å oppfylle krav om universell utforming. Dette må også gjennomføres på uteområder

Lokal forankring

Besøkssenteret vil bli forankret gjennom vedtak i kommunestyret innen søknad sendes direktoratet. Saken er tidligere drøftet i både formannskap og kommunestyre og det er full støtte i å starte arbeidet med et besøkssenter og å sende en søknad om autorisasjon i 2022.

På grunn av samlokalisering med andre bedrifter vil stedet være en naturlig møteplass for lokalbefolkning også. Gjennom lokale bedrift vil tilbud om overnatting og bespisning bli lokalisert i samme område.

Trofors den 04.10.22

Ellen Schjølberg

Ordfører i Grane kommune

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/7424-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 06.10.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	31/22	13.10.2022

Oppsummering av innspill til oppstartsmelding revisjon forvaltningsplan Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder.

Vedlegg:
1 Ressursgruppe Vefsn kommune.pdf
2 Innspill – revisjon av forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark - Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder
3 Innspill - revisjon av forvaltningsplan for Njaarken / Lomsdal-Visten nasjonalpark 2022 - Sirijorda , Strauman , Stavasselva og Innervisten marine med tilhørende verneområderverneområde

Forvalters tilrådning

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre tar mottatte innspill til orientering. Innspillene tas med videre i prosessen.

Bakgrunn

Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark vedtok den 17. mars 2022 å starte opp arbeidet med revidering av forvaltningsplanen.

Forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve og Strauman landskapsvernområde ble vedtatt 2014. Planen har fungert etter intensjonen og vært et nyttig hjelpemiddel i forvaltninga av nasjonalparken.

Revidering av planen skal inneholde nye verneområder som har kommet til, ny kunnskap og bevaringsmål i områdene siden 2014 samt nye utfordringer og problemstillinger i forvaltningsarbeidet. I tillegg er det uttalt fra sentrale myndigheter at en forvaltningsplan ikke bør være eldre enn 10 år.

Involvering og organisering:

Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark ønsket gjennom prosjektplanen en bred involvering slik at flest mulig som ønsker kan komme med innspill til forvaltningsplanen.

Oppstartsmelding sammen med prosjektplan ble sendt ut til sentrale, regionale og lokale myndigheter, medlemmer av rådgivende utvalg samt andre interessenter den 1. juni 22. Media ble også kontaktet samt posting på nasjonalparkens hjemmeside: https://www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten/nyheter/oppstart-revidering-av-forvaltningsplan

I oppstarsmeldingen ble det etterspurt tilbakemelding innen 31. august 2022. Det ble da spesifikt bedt om tilbakemelding på følgende punkter:

- Aktuelle problemstillinger knyttet til forvaltningen av verneområdene, besøksforvaltning, informasjon, skjøtsel og andre tiltak. Oversikt over verneområdene ligger her.
- Andre aktuelle aktører
- Kunnskapsgrunnlaget som foreligger.

I tillegg ble berørte kommuner bedt om en tilbakemelding på lokale referansegrupper (3-5 personer). Hvor kommunen selv avgjør hvilke personer som evt. sitter i disse gruppene.

Mottatte tilbakemeldinger
Det er mottatt både skriftlige om muntlige innspill til oppstartsmeldingen.

Nordland fylkeskommune (skriftlig):

Har gitt innspill knyttet til lov om kulturminner, naturmangfoldloven, vegloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer. Fylkeskommunen er positive til at planen skal revideres og bidrar gjerne i arbeidsgrupper og møter om ønskelig.

Sametinget/Saemiedigkie (skriftlig):

Ber nasjonalparkstyret om å innlemme samiske stedsnavn der det er naturlig I forbindelse med informasjon, skilting og tilrettelegging, ber vi om at det utarbeides informasjon også på samisk.

Det bes også om at de samiske interessene forespørres om en konsultasjon når endelig forvaltningsplan foreligger.

Vefsn kommune (skriftlig):

Har kommet med tilbakemelding på lokal ressursgruppe.

Helgeland friluftsråd (muntlig):

Ønsker en mer klargjøring og spesifisering rundt el-sykkel problematikk. Det er også ønske om en diskusjon og vurdering rundt åpning av «nye områder» for ferdsel/tilrettelegging.

Statsforvalteren i Nordland (muntlig):

Bidrar gjerne som faglig ressurs inn i arbeidet med revisjonen.

Vevelstad kommune (muntlig):

Næringsleder er kontaktperson og deltar i revisjonsarbeidet. Næringsleder vil rapportere tilbake til politisk nivå om prosessen.

Grane kommune (muntlig):

Ønsker å komme med tilbakemelding på et senere tidspunkt.

Etter prosjektplanen er det videre aktuelt å ta møter både med kommuner, utvalg og enkeltinteresser. Dersom det dukker opp aktuelle problemstillinger her vil disse bli tatt med videre i prosessen.

VEFSN KOMMUNE
- et steg foran

bjaar@statsforvalteren.no

Dato: 23.09.2022
Saksb: Anne Marit Almås Marken
Telefon: 959 97 594
Saknr:2022/14869-3
Deres ref:

Ressursgruppe Vefsn kommune

Viser til mottatt *Oppstartsmelding – Revisjon av forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder*.

Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark ønsker en bred involvering slik at flest mulig som ønsker kan komme med innspill til forvaltningsplanen. Følgende personer og organisasjoner vil danne ressursgruppen for Vefsn i arbeidet:

Ressursgruppe Vefsn kommune			
Organisasjon	**Kontaktperson**	**Telefon**	**Epost**
Vefsn Jeger- og fiskeforening	Rune Finsås Einrem	90922072	rune_einrem93@hotmail.com
Holmen Gård	Anne og Magne Krutnes	992 90 091	post@holmen-gard.no
Vefsn kommune	Anne-Marit Marken	95997594	anne-marit.marken@vefsn.kommune.no
Helgeland Friluftsråd	Hogne Hjerpås	90853490	helgeland@friluftsrad.no

Vi ser frem til det videre arbeidet.

Med hilsen

Anne Marit Almås Marken
leder enhet folkehelse

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor ikke signert

Nordland FYLKESKOMMUNE

Vår dato:	31.08.2022
Vår referanse:	22/7261- 2
JournalpostId:	22/69325
Deres dato:	01.06.2022
Deres referanse:	2021/7424
Org.nr:	964 982 953

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Bjørnar Aarstrand
Postboks 1405

8002 BODØ

Høringssvar Nordland fylkeskommune - Oppstartsmelding – Revisjon av forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark - Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder

Nordland fylkeskommune viser til oppstartsmelding datert 01.06.2022. Saken gjelder revisjon av forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder.

Nordland fylkeskommune er positiv til at forvaltningsplanen for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder skal revideres. Utvidelse av nasjonalparken med forvaltningsansvar for nye verneområder fører til et behov for revidering i tillegg til at eksisterende forvaltningsplan snart er 10 år gammel.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven, vegloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende innspill:

Planer
Nordland fylkeskommune viser til fylkesdelplan for Vevelstad og deler av Vefsn, Grane og Brønnøy kommuner. Denne ble vedtatt i 2007 og godkjent av Miljøverndepartementet 17.09.2009. Planen er vedlagt.

For å sikre en sammenheng i kommunenes forvaltning av arealene i og ved nasjonalparken og tilhørende verneområder, er det viktig å se forvaltningsplanen i sammenheng med pågående og fremtidige planprosesser.

Besøksforvaltning
Nordland fylkeskommune er positiv til at besøksforvaltning skal være et eget tema i forvaltningsplanene. Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder har svært store landskapsverdier. God besøksforvaltning av våre vernede områder er viktig for å ivareta landskapsverdiene. Det er også viktig for å gi de besøkende gode opplevelser.

Adresse: Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Tlf.: 75650000
E-post: post@nfk.no

Besøksadresse: Prinsensgate 100

Samfunnsutvikling
Plan, klima og naturressurser
Jan Georg Gulstad
Tlf:

Samordning av strategier, tiltak og virkemiddelbruk mellom lokale, kommunale og regionale eiere og myndigheter vil være viktig for å lykkes. Det som skjer utenfor vernegrensene for nasjonalparken og de andre verneområdene er med på å bestemme det som skjer innenfor. Det er viktig å få til en helhetlig forvaltning på dette området, og det krever mer samarbeid på tvers av fagfelt og sektorer, også av regionale styresmakter.

Landskap og naturvern

Besøksstrategien som ble utarbeidet for Lomsdal-Visten nasjonalpark/ Njaarken vaarjelimmiedajve og Strauman landskapsvernområde viser til utfordringer med ødeleggelser i sårbare grotter, og at det er kulturminner i området som ikke bør eksponeres for økt ferdsel. Kjennskap til verneregler og forståelse for hvorfor det er viktig med sporløs ferdsel i nasjonalparker og andre verneområder kan være lav hos noen av de besøkende i området. Økende besøk av utenlandske turister kan medføre at dette vil kunne bli en større utfordring i fremtiden. Informasjon om sporløs ferdsel og hva en nasjonalpark er bør gjøres lett tilgjengelig og på flere språk.

Reindrift

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt holder til i Lomsdal-Visten/Njaarke. I nasjonalparken er det flere steder der man kan se spor etter reindrift som forteller en historie om det som har vært i tillegg til det som er i aktiv bruk i dag. Det er viktig at det blir informert godt om båndtvang og andre hensyn som skal tas i nærheten av rein. Informasjonen bør være tilgjengelig på flere språk.

Kulturmiljø

Det er ikke kommet nye opplysninger om kulturminner tilhørende fylkeskommunens myndighetsområde, utover det som var kjent ved utarbeidelsen av eksisterende forvaltningsplan. Vi vil komme med endelig uttalelse når revidert plan foreligger.

Klima

Klimaendringer og bruken av naturområder virker sammen og kan forsterke hverandre. Klimaendringer i kombinasjon med økt ferdsel i nasjonalparken og de tilhørende verneområdene kan føre til økt slitasje. Klimaendringer kan være relevant for flere temaer i forvaltningsplanen. Det kan være behov for flere tiltak innen skjøtsel og tilrettelegging. I tillegg kan dette ha betydning for besøksforvaltningen da det i fremtiden kan være andre forhold i områdene ved blant annet innfallsportene.

På Miljødirektoratets nettsider ligger det informasjon om et klimatilpasnings-prosjekt som omhandler klimatilpasning av nasjonalparker og naturområder: Klimatilpasning nasjonalpark og naturområder - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no). Prosjektet har også undersøkt bruken av veilederen for klimatilpasning av naturmiljø utviklet av Miljødirektoratet. Nordland fylkeskommune anbefaler at man bruker resultatene i rapporten og den nevnte veilederen som verktøy i det videre arbeidet med tema. Veileder for klimatilpasning av naturmiljø:
Klimatilpasning av naturmiljø - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no)

Medvirkning

Nordland fylkeskommune er positiv til å bidra i arbeidsgrupper og møter om ønskelig.

Nordland fylkeskommune ønsker styret og nasjonalparkforvalter for Lomsdal-Visten nasjonalpark lykke til videre med det oppstartede arbeidet med revisjon av forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder.

Med vennlig hilsen
Silje Charlotta Wästlund
faggruppeleder for plan, klima og naturressurser

Jan Georg Gulstad
rådgiver miljø og naturressurser

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	Trondheim

Vedlegg:

Fylkesdelplan for Vevelstad og deler av Vefsn, Grane og Brønnøy kommuner	DokID 580163

SAEMIEDIGKIE
SAMETINGET

Påastesijjie/adresse
Postboks 3
9735 Kárášjohka/Karasjok
Aamhtsreerije
saksbehandler
Tel:

Tel: 78 47 40 00
Org.nr: 974 760 347
Ta kontakt
Pål Nilsen
+47 78 47 40 21

Mottatt
25 AUG 2022
Statsforvalteren i Nordland

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

AAMHTESE/SAK	MIJ VUESUEHT./VÅR REF.	DIJ VUESIEHT./DERES REF.	BIEJJIE/DATO
18/1081 - 14	22/26650	2021/7424	19.08.2022

Vedrørende oppstartsmelding for revisjon av forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder

Vi viser til Deres brev av 1.6.2022.

I forhold til opplistingen av aktører som fremkommer i prosjektplanen vil vi nevne at Sametinget er forvaltningsmyndighet etter kulturminneloven for samiske kulturminner, og vi viser til at Sametinget også har stedsnavntjenesten for samiske stedsnavn. Sametinget ber om at nasjonalparkstyret innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av planverket. I forbindelse med informasjon, skilting og tilrettelegging, ber vi om at det utarbeides informasjon også på samisk.

Sametinget er opptatt av at forvaltningsplanene ikke begrenser virksomheten til berørte samiske interesser utover hva verneforskriften gjør og vi ber om at dere har dialog om planen med samiske interesser, og at disse involveres i forvaltningsplanarbeidet. Samiske interesser i dette området er hovedsakelig tilknyttet reindriften i området. Vi ber om at dere forespør de samiske interessene om de ønsker konsultasjoner om forvaltningsplanen når det foreligger et planforslag.

Heelsegh/Med hilsen

Sten Olav Heahttá
juogushoavda / seksjonssjef

Pål Nilsen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

Tjaatsege lea elektrovneles jåahkesjamme jïh seedtesåvva vuelietjaalegapth/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Åejviedåastoje / Hovedmottaker:
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre c/o Statsforvalteren i Nordland 8002 BODØ

186#1293:2acfe4d8-8e58-47cd-a37a-ee4d015e454f:3

Avsender:
Samediggi/Sametinget
Åvjovárgeaidnu 50
9730 KÁRÁSJOK

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

600.186.17

Vedrørende oppstartsmelding for revisjon av forvaltningsplan for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaaken vaarjelimmiedajve med tilhørende verneområder

186#1291:2acfe4d8-8e58-47cd-a37a-ee4d015e454f:1

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/1623-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 06.10.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	32/22	13.10.2022

Utvikling av samisk tema til innfallsport - Grane kommune

Forvalters tilrådning

Styret for Njaarken vaarjelimmiedajve/Lomsdal-Visten nasjonalpark ønsker å ta opp jobben med å utvikle samisk tema til innfallsport. Det er ønske at dette legges til Stavassdalen i Grane kommune.

Punktet legges til besøksstrategi for nasjonalparken ved neste revisjon.

Arbeidsgruppe vil være: Representant fra styret, representant fra Grane kommune, Helgeland Museum og nasjonalparkfovalter. Fra styret oppnevnes …… som representant.

Reindriftsnæringa inviteres tidlig inn i planene for å unngå sårbare områder for reindrifta.

Bakgrunn

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre har tidligere utpekt Sarvejælla (Gåsvassområdet) til innfallsport med særlig vekt på formidling av samisk bruk. Det ble i 2015 nedsatt ei arbeidsgruppe bestående av representant fra styret, representant fra Grane kommune, Helgeland Museum og Nasjonalparkfovalter.

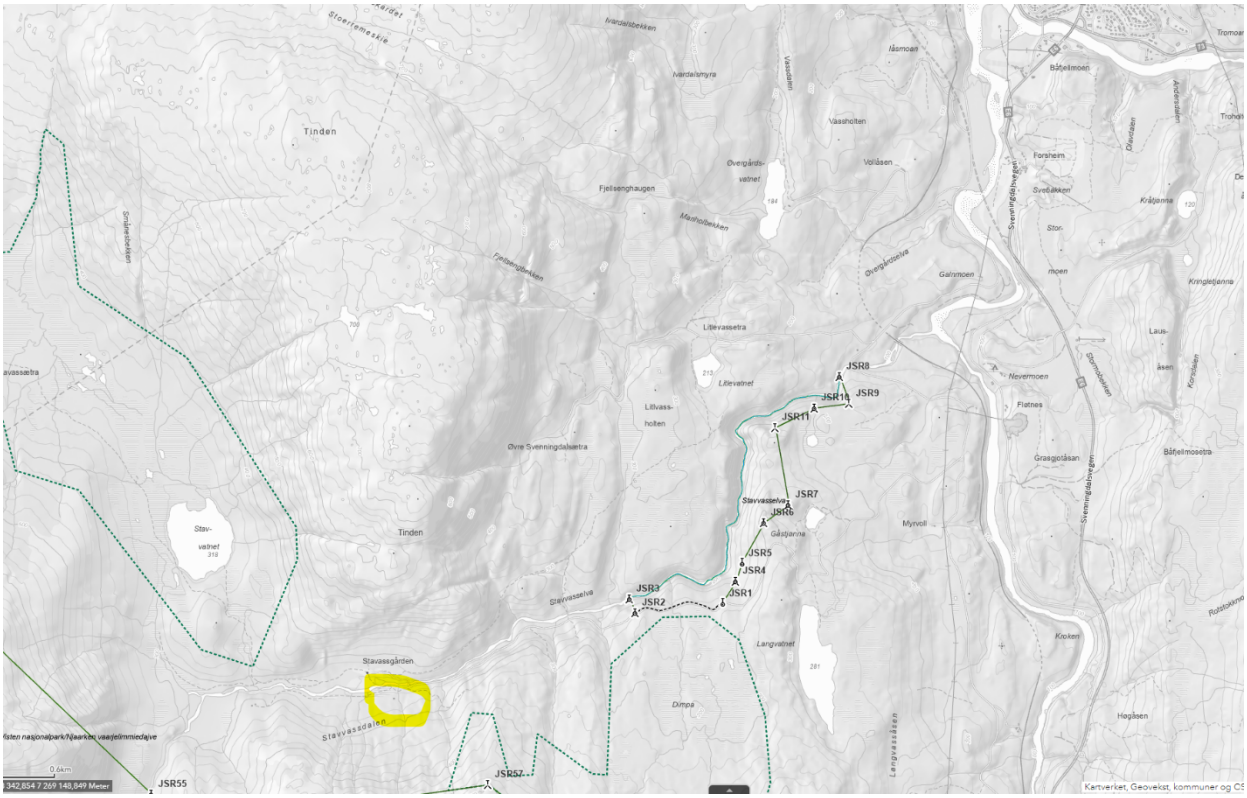
Det ble lagt til rette for innfallsport ved Sarvejælla med parkeringsplass i 2017. Det er kommet opp skilt og informasjon om reindrift. Tidligere planer om etablering av et lett tilgjengelig bygg (gamme/gapahuk) ble vurdert å være i konflikt med flytteleia for reinen i området og det var ønske for reindrifta at styret så på en alternativ plassering.

17. juni 2022 hadde styret befaring opp til Stavassdalen. Stavassdalen er sammen med flere andre områder i Grane rikt på samiske kulturminner. Helgeland Museum ved Are

Halse var med på befaringen og viste blant annet fram noen av kulturminnene som finnes nært Stavassgården.

Stavassdalen er Grane kommunes hovedinnfallsport. Her er det lagt til rette med parkering for flere biler og informasjon. Det er også mulighet for å komme seg fra Trofors til Stavassdalen via «Gamle Stavassveg»

I besøksstrategi for nasjonalparken står det som tiltak at det skal opparbeides en «tradisjonell samisk boplass ved Sarvejælla.» Dette hindrer ikke at styret kan se på muligheter for å formidle samisk kultur/historie ved en annen innfallsport.

Kart over Stavassdalen med oversikt over vernegrense og foreslått vern. Parkering til innfallsporten er markert med gult.

Det er samme grunneier i Stavassdalen som ved Sarvejælla, Statskog.

ST 35/22 Eventuelt